

**Друштво за производство на електрична и топлинска енергија
ТЕ-ТО АД Скопје**

ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

за годината завршена на 31 декември 2023
со

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР

СОДРЖИНА

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР	3
БИЛАНС НА УСПЕХ / ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА	5
ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА	6
ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИ ВО ГЛАВНИНАТА	7
ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИ ТЕКОВИ	8
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ	9
ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТЕЊЕТО ВО 2023 ГОДИНА	
ЗАВРШНА СМЕТКА ЗА 2023 ГОДИНА	

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР

До акционерите на Друштво за производство на електрична и топлинска енергија ТЕ-ТО АД Скопје

Извештај за финансиските извештаи

Ние извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на Друштвото за производство на електрична и топлинска енергија ТЕ-ТО АД Скопје (Друштвото) коишто го вклучуваат извештајот за финансиската состојба заклучно со 31 декември 2023 како и извештајот за сеопфатна добивка, извештајот за промени во главнината и извештајот за парични текови за годината којашто завршува тогаш и прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија, и интерната контрола којашто е релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиски извештаи кои што се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со стандардите за ревизија кои што се во примена во Република Северна Македонија. Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи на ентитетот за да обликува ревизорски постапки коишто се соодветни во околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефективност на интерната контрола на ентитетот. Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази коишто ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето неповолно мислење.

Основи за неповолно мислење

Континуитет

Како што е обелоденето во Белешка 2.1 во финансиските извештаи Друштвото го спроведува Планот за реорганизација, кој беше усвоен со конечна судска одлука односно Решение на Основен Суд Скопје II Скопје број 3 СТ 124/18 и 160/18 од 14.06.2018 година, кое е правосилно и извршно. Планот за реорганизација на ТЕ-ТО АД Скопје се одобри и стана правосилен на 30 август 2018 година. Со решението на судот, ТЕ-ТО АД Скопје беше задолжено да изврши отпис на необезбедени побарувања на доверителите на ТЕ-ТО АД Скопје во висина од 90%, а останатите 10% ќе стасаат за наплата, согласно одредбите од Планот за реорганизација. Во периодот од носењето на решението, ТЕ-ТО АД е должно да ги отплаќа кредитите кон банките, кои се обезбедени доверители и за побарувањата на банките не е направен отпис. ТЕ-ТО АД е должно да го исполнува Планот за реорганизација се до неговиот крај. Друштвото до датумот на издавање на овој ревизорски извештај редовно ги плаќа обврските согласно Планот за реорганизација. Раководството има заклучено дека користење на принципот на континуитет како основа за подготовка на поединечните финансиски извештаи е соодветно. Меѓутоа мнозинскиот сопственик на Друштвото, Sintez Green Energy Surgus, не издаде Писмо за поддршка во кое би ги изразил намерите за финансиска поддршка на Друштвото, доколку е тоа потребно најмалку во наредните 12 месеци, а со цел исполнување на Планот за реорганизација. Овие настани укажуваат на материјална неизвесност којашто може да наметне значајно сомневање во способноста на Друштвото да продолжи врз основа на претпоставката за континуитет и затоа тоа може да не биде во состојба да ги реализира своите средства и да ги подмири своите обврски во нормалниот тек на деловното работење. Следствено, користењето на претпоставката за континуитет за подготовка на овие финансиски извештаи е несоодветно.

Амортизирана вредност на долгорочните обврски

Како што е обелоденето во белешка 14.2 во поединечните финансиски извештаи на 31 декември 2023 година Друштвото има долгорочни обврски на износ од 969.356 илјади денари (31.12.2022: 942.441 илјади денари), не вклучувајќи ги кредитите од банките. Ние утврдивме дека сметководствениот третман на долгорочните обврски не е во согласност со сметководствениот стандард МСС 39 – Финансиски инструменти: Признавање и мерење (МСС 39) прифатен во Република Северна Македонија. Имено, долгорочните обврски се бескаматни чиј главен долг иницијално не беше дисконтиран и потоа да се коригира користејќи го методот на ефективната каматна стапка и да се дојде до нивниот амортизиран трошок како што се бара во МСС 39. Врз основа на расположливите информации, ние не бевме во можност да ја утврдиме амортизираната вредност на овие долгорочни обврски на 31 декември 2023 година, како и на 31 декември 2022 година. Следствено на тоа, ние не бевме во можност да го утврдиме потенцијалниот ефект, на салдото на долгорочните обврски на 31 декември 2023 година или на резултатот на работењето за годината која завршува тогаш.

Неповолно мислење

Според нашето мислење, поради значењето на прашањата објаснети во пасусот Основи за неповолно мислење, финансиските извештаи не даваат вистинска и објективна слика на финансиската состојба на Друштвото за производство на електрична и топлинска енергија ТЕ-ТО АД Скопје заклучно со 31 декември 2023 година, како и неговата финансиска успешност и неговите парични текови за годината којашто завршува тогаш во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија.

Извештај за други правни и регулативни барања

Менаџментот на Друштвото е исто така одговорен за подготвување на годишниот извештај за работа во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва.

Наша одговорност во согласност со Законот за ревизија е да изразиме мислење во врска со конзистентноста на годишниот извештај за работа со годишната сметка и финансиските извештаи за истата деловна година. Нашата работа во однос на годишниот извештај за работа е извршена во согласност со МСР 720 и е ограничена на известување дали историските финансиски информации прикажани во годишниот извештај за работа се конзистентни со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи.

Мислење

Според наше мислење, финансиските информации во годишниот извештај за работа се конзистентни со оние во годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Друштвото за производство на електрична и топлинска енергија ТЕ-ТО АД Скопје за годината што заврши на 31 декември 2023 година.

Скопје, 22.05.2024

Овластен ревизор
Јаглика Јорданова Андријеска

Друштво за ревизија
PCM МАКЕДОНИЈА ДООЕЛ Скопје

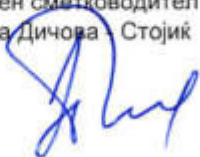
RSM
Друштво за ревизија PCM
МАКЕДОНИЈА ДООЕЛ Скопје

БИЛАНС НА УСПЕХ / ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА

	Белешка	Година завршена на 31.12.	
		2023	2022
		МКД '000	МКД '000
Приходи од продажба	4	12,633,988	19,775,278
Останати приходи од работењето	5	3,039	336
Приходи од работењето		12,637,027	19,775,614
Трошоци за сировини и други материјали	8	10,079,953	17,267,337
Набавна вредност на продадени стоки	8	1,160,708	1,092,585
Услуги со карактер на материјални трошоци	8	277,997	58,948
Останати трошоци од работењето	8	33,585	30,693
Трошоци за вработени	6	146,575	91,739
Амортизација на материјалните и нематеријалните средства	7	491,457	379,660
Вредносно усогласување (обезвреднување) на нетековни и тековни средства	8	80,310	-
Останати расходи од работењето	8	35,812	901
Расходи од работењето		12,306,396	18,921,863
Приходи од финансирање	9	2,143	3
Расходи од финансирање	10	88,249	72,016
Добивка / (Загуба) пред оданочување		244,525	781,738
Данок на добивка	11	(45,750)	(85,340)
Нето добивка / загуба		198,775	696,398
Останата сеопфатна добивка			
Добивка за годината		198,775	696,398
Вкупна сеопфатна добивка за годината		198,775	696,398

Овие финансиски извештаи се усвоени и одобрени од раководството на Друштвото на 22.02.2024

Овластен сметководител
Билјана Дичова Стојик

Претседател на Управниот одбор
Димитар Кочовски

ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА

	Белешка	Година завршена на 31.12	
		2023	2022
		МКД '000	МКД '000
СРЕДСТВА			
Нематеријални средства	12.1	1,461	29
Материјални средства	12.2	8,877,212	9,314,426
Вложувања во недвижности	12.3	-	-
Долгорочни финансиски средства	12.4	308	308
Долгорочни побарувања	12.5	-	-
Одложени даночни средства	12.6	-	-
Долгорочни средства		8,878,981	9,314,763
Залихи	13.1	230,158	146,869
Нетековни средства кои се чуваат за продажба	13.2	-	-
Побарувања од купувачите	13.3, 13.4	371,130	2,150,114
Побарувања од државата	13.5	50,921	69,462
Побарувања од вработените	13.6	-	-
Останати краткорочни побарувања	13.7	-	-
Краткорочни финансиски средства	13.8	14	-
Парични средства	13.9	727,689	30,069
Однапред платени трошоци	13.10	3,861	-
Тековни средства		1,383,774	2,396,514
ВКУПНО СРЕДСТВА		10,262,755	11,711,277
КАПИТАЛ И ОБВРСКИ			
Капитал на содружниците	16	1,537	1,537
Резерви	16	154	154
Акумулирана добивка/(загуба)	16	8,234,756	7,538,358
Добивка/(загуба) за годината		198,775	696,398
Капитал и резерви		8,435,222	8,236,447
Долгорочни резервирања	14.1	-	-
Долгорочни обврски	14.2	1,431,553	2,234,461
Одложени даночни обврски	14.3	-	-
Долгорочни обврски		1,431,553	2,234,461
Обврски кон добавувачите	15.1, 15.2	97,483	269,046
Обврски кон државата	13.5	76,425	454,802
Обврски кон вработените	15.3	-	-
Останати краткорочни обврски	15.4	-	-
Краткорочни финансиски обврски	15.5	222,071	516,520
Однапред пресметани обврски	15.6	-	-
Тековни обврски		395,979	1,240,369
ВКУПНО КАПИТАЛ И ОБВРСКИ		10,262,755	11,711,277

Овие финансиски извештаи се усвоени и одобрени од раководството на Друштвото на 22.02.2024.

Овластен сметководител
Билјана Дичова - Стојќиќ

Претседател на Управниот одбор
Димитар Кочовски

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИ ВО ГЛАВНИНАТА

МКД '000	Капитал	Ревалоризациони резерви и разлики од вреднување на компоненти на останата сеопфатна добивка	Резерви	Акумулирана добивка/ (загуба)	Вкупно
2022					
Состојба на 1 јануари	1,537	-	154	7,538,358	7,540,049
Нето добивка/загуба за годината				696,398	696,398
Состојба на 31 декември	1,537	-	154	8,234,756	8,236,447
2023					
Состојба на 1 јануари	1,537	-	154	8,234,756	8,236,447
Нето добивка/загуба за годината				198,775	198,775
Состојба на 31 декември	1,537	-	154	8,433,531	8,435,222

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИ ТЕКОВИ

МКД '000	2023	2022
А Парични текови од оперативни активности		
Нето добивка / (загуба) пред оданочување	244,525	781,738
Усогласувања за:		
Депрецијација / амортизација	491,457	379,660
Вредносно усогласување на побарувања	80,310	(336)
Загуба од расходување или од продажба на ОС	5	-
Приходи/расходи за камати, нето	84,593	50,737
Оперативна добивка пред промени во обртниот капитал	900,890	1,211,799
Намалување/(Зголемување) на залихите	(83,289)	(12,457)
Намалување/(Зголемување) на побарувања од купувачите	1,698,674	(662,740)
Намалување/(Зголемување) на краткорочни финансиски средства	(14)	
Намалување/(Зголемување) на АВР	(3,861)	9,216
Зголемување/(Намалување) на обврските кон добавувачите	(171,563)	(198,777)
Зголемување/(Намалување) на обврските кон државата	(372,244)	390,773
Парични средства кои произлегуваат од работењето	1,968,593	737,814
Платени камати	(84,610)	(50,739)
Платен данок на добивка	(33,344)	(200,885)
Нето парични текови од оперативни активности	1,850,640	486,190
Б Парични текови од инвестициони активности		
Купување на недвижности, материјални и нематеријални средства	(55,675)	(6,203)
Продажба на недвижности, материјални и нематеријални средства	(5)	9
Примени камати	17	3
Нето парични текови од инвестициони активности	(55,663)	(6,191)
В Парични текови од финансиски активности		
Прилив/(одлив) по основ на долгорочни кредити	(1,097,357)	(512,112)
Нето парични текови од финансиски активности	(1,097,357)	(512,112)
Нето зголемување/(намалување) на паричните средства	697,620	(32,113)
Парични средства на почетокот на годината	30,069	62,182
Парични средства на крајот на годината	727,689	30,069

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

1. ОПШТО ЗА ДРУШТВОТО

Друштвото за производство на електрична и топлинска енергија ТЕ-ТО АД Скопје е акционерско друштво основано во Република Северна Македонија. Адреса на регистрираното седиште на Друштвото е: Тодор Александров бр.8, 1000 Скопје, Република С. Македонија.

На 31 декември 2023 година, Друштвото има 71 вработени (2022 година: 63 вработени).

Сопственици

Друштвото е во сопственост на: Project Management Consulting LTD, Британски девствени острови, Bitar Holdings Limited од Кипар и Топлификација АД – во стечај од С. Македонија. Крајни сопственици на Друштвото (со над 20% сопственост) се: Territorial'naya Generiruyushchaya Kompaniya No2, Русија и Sintez Green Energy, Кипар со официјално примено известување на 27.11.2023 година.

Во продолжение е преглед на структурата на акционерите:

	% од акциите со право на глас	
	2023	2022
<i>Project management Consulting LTD</i>	60,00%	60,00%
<i>Bitar Holding Limited</i>	29,20%	29,20%
<i>Топлификација АД Скопје - во стечај</i>	10,80%	10,80%

Основна дејност на Друштвото е когенеративно производство на електрична и топлинска енергија во таканаречен комбиниран циклус. Средниот годишен капацитет на постројката е 220 MWh за производство на електрична енергија и 160 MWh за производство на топлинска енергија.

Исто така ТЕ-ТО АД има лиценца за трговија со електрична енергија и природен гас.

ТЕ-ТО АД Скопје е независен производител на енергија (НПЕ) кој го снабдува со електрична енергија пазарот во Македонија. Топлината која се генерира во рамките на производниот процес на постројката се предава на градскиот топлински дистрибутивен систем.

ТЕКОВНА СОСТОЈБА

ЕМБС	5950686
Целосен назив на правното лице	Друштво за производство на електрична и топлинска енергија ТЕ-ТО АД Скопје
Седиште	Ул. „Тодор Александров“ бр. 8, Гази Баба, 1000 Скопје, Република С. Македонија
Вид на субјект на упис	АД
Датум на основање	21.12.2004
Големина на правниот субјект	Голем
Организационен облик	05.5 – акционерско друштво

Основна главнина

Паричен влог МКД	-
Непаричен влог МКД	1,536,900.00
Уплатен дел МКД	1,536,900.00
Вкупно основна главнина МКД	1,536,900.00

Овластени лица:

Име	Димитар Кочовски
Овластувања	Претседател на Управен одбор – Генерален директор, дипломиран електротехнички инженер

2. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

Основните сметководствени политики кои се усвоени за подготовката на финансиските извештаи се прикажани подолу. Овие политики се применуваат конзистентно за сите презентирани години, освен ако не е поинаку наведено.

2.1. Основа за изготвување

Финансиските извештаи на Друштвото се изготвени во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија.

Финансиските извештаи се изготвени врз основа на претпоставката за континуитет во работењето, односно дека Друштвото ќе продолжи да работи во догледна иднина. Друштвото нема намера, ниту потреба да го ликвидира или материјално да го ограничи опсегот на своето работење.

Основи за мерење

Финансиските извештаи се изготвени врз основа на методот на историска набавна вредност, освен ако не е наведено поинаку во сметководствените политики. Историската набавна вредност генерално се заснова на објективната вредност на дадениот надомест за стекнување на средствата во времето на нивната набавка. Објективна вредност е износот за кој средството може да биде разменето, или обврската подмирена во трансакција под комерцијални услови, помеѓу страни доволно информирани и спремни своеволно да ја прифатат трансакцијата.

Користење на проценки и расудувања

Подготвувањето на финансиските извештаи бара употреба на одредени сметководствени проценки. Тоа исто така бара од раководството да прави расудувања кои влијаат на примената на сметководствените политики на Друштвото. Областите што вклучуваат повисок степен на проценка или сложеност, или области каде претпоставките и проценките се значајни за финансиските извештаи, се прикажани во белешка 3.

Континуитет на работењето

Друштвото го спроведува Планот за реорганизација, кој беше усвоен со конечна судска одлука односно Решение на Основен Суд Скопје II Скопје број 3 СТ 124/18 и 160/18 од 14.06.2018 година, кое е правосилно и извршно, Планот за реорганизација на ТЕ-ТО АД Скопје се одобри и стана правосилен на 30 август 2018 година. Со решението на судот, ТЕ-ТО АД Скопје беше задолжено да изврши отпис на побарувањата на доверителите на ТЕ-ТО АД Скопје со необезбедени побарувања во висина од 90%, а останатите 10% ќе ставаат за наплата, согласно Планот за реорганизација. Во периодот од носењето на решението, ТЕ-ТО АД е должно да ги отплаќа кредитите кон Ландес банка Берлин од Германија и Комерцијална банка АД Скопје кои се обезбедени доверители и за побарувањата на банките не е направен никаков отпис. ТЕ-ТО АД е должно да го исполнува Планот за реорганизација се до неговиот крај.

Обезбедените доверители-банките ќе бидат исплатени во согласност со постојните договори со нив, а необезбедените доверители ќе се намират веднаш по намирувањето на обезбедените доверители според динамиката на плаќање на доверителите.

Бидејќи во 2024 година целосно ги исплати обезбедените доверители, ТЕ-ТО АД има обврска да продолжи со намирување на останатите доверители утврдени со Планот за реорганизација кои беа предвидени за намирување во последните две години.

Во 2023 година, Друштвото целосно ги отплати сите достасани рати до Ландес Банка (исплатените износи во 2023 година изнесуваат МКД 915.625 илјади, што е еквивалентно на 14.884 илјади ЕВРА). Кредитот од Комерцијална Банка АД Скопје кој беше составен дел на Планот за реорганизација е целосно исплатен во 2020 година.

Друштвото редовно ги плаќа другите тековни обврски.

ТЕ-ТО АД во 2023 година продолжи да набавува природен гас на слободните пазари на природен гас.

Во делот на топлинската енергија во првиот квартал 2023 година, повторно со Одлука на Влада во услови на енергетска криза и одлука од РКЕ за цена на топлинската енергија, ТЕ-ТО АД испорача топлинска енергија за потребите на граѓаните на град Скопје по цени далеку пониски од регулираната цена за регулираниот производител. Додека пак во четвртиот квартал 2023 година цената на топлинската енергија се формираше по нова методологија на РКЕ која придонесе до подобрување на цената на топлинска енергија во поповолна насока но која и понатаму е значително пониска од тарифата на регулираниот производител.

Друштвото на 31 Декември 2023 година има тековни средства кои се поголеми од тековните обврски за 987.795 илјади денари.

Во 2023г. со остварениот финансиски резултат Друштвото може редовно да ги сервисира доспеаните обврски без подршка од матичното друштво.

Земајќи ги предвид сите овие факти, раководството има заклучено дека користење на принципот на континуитет како основа за подготовка на поединечните финансиски извештаи е соодветно бидејќи е способно да ги искористи своите средства и да ги исплати своите обврски, во вообичаениот тек на работење, без притоа да мора да прекине со работење или да се ликвидира во блиска иднина.

2.2. Странска валута

Финансиските извештаи се прикажани во илјади македонски денари, што е функционална и известувачка валута на Друштвото.

Трансакции во странска валута

Трансакциите во странска валута Друштвото ги преведува во функционална валута т.е. валута на примарното економско окружување во кое Друштвото работи користејќи го девизниот курс на датумот на трансакцијата. Добивките и загубите што произлегуваат од промените на девизниот курс по датумот на трансакцијата, се признаваат во извештајот за сеопфатна добивка, т.е. во добивката, односно загубата.

2.3. Признавање на приходи

Продажба на производи

Приходот од продажба на производи треба да биде признаен кога ќе бидат исполнети сите од наведените услови:

- Ентитетот му ги пренел на купувачот значајните ризици и награди од сопственоста на производите.
- Ентитетот не задржува ниту континуирана менаџерска инволвираност до степен кој вообичаено се поврзува со сопственоста, ниту пак ефективна контрола над продадените производи.
- Износот на приходот може веродостојно да се измери.
- Веројатно е дека економските користи поврзани со трансакцијата ќе претставуваат прилив за ентитетот.
- Трошоците кои се направени или треба да бидат направени во врска со трансакцијата можат веродостојно да се измерат.

Приходот од продажба на произведена електрична, природен гас и топлинска енергија се мери според објективната вредност на примениот надомест или побарувањето за истиот. Друштвото ги признава приходите од продажба на електрична енергија врз основа на количината на испорачана електрична енергија на купувачот измерена на дневна основа преку броилото на МЕПСО. Со цел овозможување на предвидливи комерцијални услови и соодветно, планирање на целокупното работење на електраната, ТЕ-ТО користи инструменти за фиксирање на продажната цена на струјата со користење на разни продукти (физичко и финансиско хеџирање). Пазарот на електрична енергија ден-однапред (day-ahead) се одликува со голема волатилност.

ТЕ-ТО АД остварува значителни приходи од системски регулациони услуги кон МЕПСО, а исто така остварува и приходи со оптимизација на продажбите на месечните продукти преку купување/продажба на електрична енергија на пазарот day ahead.

Друштвото ги признава приходите од продажба на топлинска енергија врз основа на количината на испорачана топлинска енергија на купувачот измерена на месечна основа преку мерач инсталиран на влез во дистрибутивната мрежа.

Извршени услуги

Приходот од давање на услуги се признава во сметководствените периоди во кои се обезбедени услугите. Кога резултатот на трансакцијата која вклучува давање на услуги може веродостојно да се процени, приходот поврзан со трансакцијата треба да се признае со повикување на степенот на довршеност на трансакцијата на крајот на периодот на известување. Кога резултатот на трансакцијата која вклучува давање на услуги не може веродостојно да се процени, приходот треба да се признае само до висината на признаените расходи кои се надоместливи. Резултатот на трансакцијата може веродостојно да се процени кога се исполнети сите од следните услови:

- Износот на приходот може веродостојно да се измери.
- Веројатно е дека економските користи поврзани со трансакцијата ќе претставуваат прилив за ентитетот.
- Степенот на довршеност на трансакцијата на крајот на периодот на известување може веродостојно да се измери.
- Трошоците направени за трансакцијата и трошоците за довршување на трансакцијата можат веродостојно да се измерат.

Камати

Приходите од камати се признаваат во добивката или загубата кога се пресметуваат со примена на методот на ефективна камата.

2.4. Данок од добивка

Данокот од добивка се состои од тековен и одложен данок. Основа за пресметување на данокот од добивка е добивката која се утврдува во даночниот биланс. Основа за пресметување на данокот од добивка се утврдува како разлика меѓу вкупните приходи и вкупните расходи на даночниот обврзник во износи утврдени согласно со прописите за сметководството и сметководствените стандарди. Основата за пресметување на данокот од добивка се зголемува за непризнаените расходи за даночни цели. Во Република Северна Македонија, стапката на данок на добивка изнесува 10%.

Одложениот данок произлегува од времените разлики помеѓу сметководствената вредност на средствата и обврските за потребите на финансиското известување и вредноста на истите за даночни цели. Одложениот данок се мери со примена на даночните стапки кои се очекува да се применат кога ќе се реализираат времените разлики врз основа на законите кои се усвоени или значајно усвоени на денот на известувањето.

Одложено даночно средство се признава за неискористени даночни загуби, неискористен даночен кредит и одбитни времени разлики до износот за кој е веројатно дека ќе има оданочив приход во иднина наспроти кој средството би се искористило. Одложено даночно средство се проценува на крајот на секој период на известување и се намалува до степенот до кој веќе не е веројатно дека овие даночни приходи ќе се реализираат. Секое вакво намалување треба да се анулира до степенот до кој станува веројатно дека ќе биде расположива доволна оданочива добивка.

Непризнаено одложено даночно средство се проценува на крајот на секој период на известување и се признава до степенот до кој е веројатно дека идните даночни приходи на товар на кои може да се искористи тоа средство ќе бидат доволни.

2.5. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти се состојат од денарска благајна, девизна благајна, парични средства на жиро сметки во деловните банки и девизни средства на девизни сметки.

2.6. Побарувања од купувачи и останати побарувања

Побарувањата од купувачите ги опфаќаат сите побарувања од продажба на учиноци, евидентирани по фактурна вредност согласно издадени фактури за испорака и монтажа на производите и фактури за извршени услуги, намалени за исправката на вредност за сомнителни и спорни побарувања.

Останатите побарувања се мерат по амортизирана набавна вредност намалена за загубите поради обезвреднување.

Исправка на вредноста на сомнителните и спорни побарувања

Со товарење на расходите се формира исправка на вредноста за сите побарувања за кои се смета дека се ненаплативи на датумот на извештајот за финансиска состојба. Индикатори за ненаплативоста на побарувањата се следните: доцнење при наплата на побарувањата, несолвентност на купувачите, можност за ликвидација или стечај на купувачите и друго. Сомнителните побарувања целосно се отпишуваат кога истите ќе се идентификуваат за такви.

2.7. Залихи

Залихите на материјали, производство во тек и готови производи се искажуваат според пониската од набавната вредност и нето реализационата вредност. Набавната вредност на залихите треба да ги опфати сите трошоци за набавка, трошоците за конверзија и другите трошоци направени за залихите да се доведат до нивната сегашна локација и состојба. Нето реализационата вредност е проценетата продажна цена во редовниот тек на работење намалена за проценетите трошоци за довршување и проценетите трошоци неопходни за да се изврши продажбата.

Набавната вредност на залихите е определена со користење на методот на просечни цени.

Намалување на вредноста на залихите се прави за оштетени и слабо движечки залихи во зависност од нивната идна употреба и нето реализациона вредност.

2.8. Прекинато работење и средства кои се чуваат за продажба

Прекинато работење претставува одделна главна линија на деловно работење или географска област на работењето која е или отуѓена или е класифицирана како таква која се чува за продажба. Тоа се состои од работење и парични текови кои можат јасно да се разликуваат, оперативно и за целите на финансиското известување, од остатокот на Друштвото. Резултатите од прекинатото работење Друштвото ги прикажува посебно во извештајот на сеопфатна добивка.

Друштвото класифицира нетековно средство (или група за отуѓување) како такво кое се чува за продажба, кога неговата сметководствена вредност ќе биде надоместена главно преку трансакција на продажба наместо преку континуирано користење. За ова да биде случај, средството (или групата за отуѓување) мора да биде расположливо за продажба веднаш во неговата сегашна состојба. За продажбата да биде многу веројатна, соодветно ниво на раководство мора да се обврзе на план за продажба на средството (или групата за отуѓување) и мора да е започната активна програма за лоцирање на купувач и извршување на планот. Групите за отуѓување и нетековните средства кои се чуваат за продажба се признаваат во извештајот за финансиска состојба по пониската од нивната сметководствена вредност и објективната вредност намалена за трошоците за продажба.

Кога едно средство ќе биде класифицирано како средство кое се чува за продажба, за тоа средство престанува да се пресметува амортизација.

2.9. Вложувања во недвижности

Класификацијата на вложувањата во недвижности се заснова на критериумот дека недвижноста се користи за генерирање на приходи од наемнини.

Вложувањата во недвижности се мерат по набавна вредност намалена за акумулираната депрецијација и загубите поради обезвреднување, доколку има. Набавната вредност ги вклучува трошоците кои директно можат да се припишат на стекнувањето на средството. Трошоците за само изградените вложувања во недвижности ги вклучуваат трошоците за материјалите и работната рака и сите други трошоци кои директно може да се припишат на доведување на вложувањата во недвижности во состојбата предвидена за нивната намена и капитализирани трошоци за позајмување. Сите добивки или загуби од отуѓување на вложувања во недвижности (пресметани како разлика помеѓу нето приливите од отуѓување и сметководствената вредност на средството) се признаваат во добивката или загубата.

Депрецијацијата се заснова врз вредноста на средството намалена за нејзината резидуална вредност и се признава во добивката или загубата по праволиниска основа во текот на проценетиот корисен век на секоја компонента на вложувањата во недвижности. Пристап по компоненти се применува за компонентите и корисниот век на траење и стапката на депрецијација се базира на проценетиот век на употреба на компонентите.

Методите на депрецијација, корисните векови и резидуалните вредности се ревидираат на секој датум на известување и се коригираат соодветно.

Вложувањата во недвижности се отпишуваат при отуѓување или кога нема очекувани идни економски користи од нивната употреба или отуѓување.

2.10. Недвижности, постројки и опрема

Недвижностите, постројките и опремата се евидентираат по нивната набавна вредност намалена за акумулираната депрецијација и евентуални акумулирани загуби од обезвреднување. Набавната вредност ги вклучува трошоците кои директно можат да се припишат на стекнувањето на средството.

Депрецијацијата се признава во добивката или загубата по пропорционална метода во текот на проценетиот корисен век на секоја компонента од недвижностите како и дел од постројките и опремата. Дел од опремата, се амортизира со примена на методот на единици на производство која има 200,000 часови корисен век на употреба, а дел од опремата со 36.000 часови корисен век на употреба. Средствата земени под наем се амортизираат по пократкиот период помеѓу периодот на траење на наемот и проценетиот корисен век на средството, освен доколку е веројатно дека Друштвото ќе се стекне со сопственост на крај на периодот на наем. Земјата не се амортизира. Годишните стапки на амортизација се утврдени врз основа на проценетиот корисен век за тековниот и споредбениот период како што следи:

Градежни објекти: 40 години

Опрема: 4-50 години

Методите на депрецијација, проценетиот корисен век на употреба и резидуалната вредност на средствата се ревидираат на секој датум на известување и се коригираат соодветно.

Ставка од недвижности, постројки и опрема се отпишува при отуѓување или кога нема очекувани идни економски користи од нејзината употреба или отуѓување. Признаената добивка или признаената загуба што настанува од отпишување на ставка од недвижности, постројки и опрема е определена како разлика помеѓу нето принос од отуѓување, доколку постои, и сметководствената вредност на ставката. Така настанатата признаена добивка, односно загуба е вклучена во добивката или загубата кога ставката е отпишана.

2.11. Нематеријални средства

Нематеријалните средства кои се стекнати од Друштвото и имаат ограничен век на употреба се мерат според набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и акумулираните загуби поради обезвреднување.

Проценетиот корисен век на траење е како што следи:

Софтвер и лиценци: 5 години

Методите на амортизација, корисните векови и резидуалните вредности се ревидираат на секој датум на известување и се коригираат соодветно.

2.12. Обезвреднување на нефинансиски средства

Сметководствената вредност на нефинансиските средства на Друштвото, се проценува на секој датум на извештајување за да се утврди дали постои било каква индикација според која некое средство може да биде обезвреднето. Доколку таква индикација постои, тогаш се проценува надоместливиот износ на средството. Загуба поради обезвреднување се признава кога сметководствената вредност на средството или неговата единица која генерира пари го надминува неговиот надоместлив износ.

Надоместливиот износ на средството или единицата која генерира пари е поголемата од неговата употребна вредност и неговата објективна вредност намалена за трошоците за продажба на средството. При проценката на употребната вредност, проценетите идни парични текови се дисконтираат до нивната сегашна вредност со употреба на дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и ризиците специфични за средството или единицата која генерира пари. За целите на тестирање на загубите поради обезвреднување, средствата кои не можат да се тестираат индивидуално се групирани заедно во најмалата група на средства којашто генерира парични приливи од континуирана употреба коишто во голем степен се независни од паричните приливи од други средства или единица која генерира пари.

2.13. Заеми

Заемите и кредитите почетно се признаени по објективната вредност плус трансакциските трошоци кои директно се припишуваат на стекнувањето на финансиското средство. Последователно на почетното признавање, заемите и кредитите се мерат по амортизирана набавна вредност со примена на методата на ефективна камата, намалена за загубите поради обезвреднување.

2.14. Резервирања

Друштвото треба да признае резервирање кога има сегашна обврска (законска или изведена) како резултат на минат настан, кога е веројатно дека за подмирување на обврската ќе биде баран одлив на ресурси во кои се вградени економски користи и кога може да се направи веродостојна проценка за износот на обврската. Резервирањата треба да се проверуваат на крајот на секој период на известување и да се коригираат за да ја одразат најдобрата тековна проценка. Доколку не е повеќе веројатно дека за подмирување на обврската ќе биде потребен одлив на ресурси кои содржат економски користи, резервирањето треба да се анулира. Ако ефектот од временската вредност на парите е значаен, резервирањата се дисконтираат на нивната сегашна вредност со примена на стапки пред оданочување кои ги одразуваат тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и специфичните ризици на обврската.

2.15. Користи на вработените

Користи на вработените се сите форми на надоместок кои ги дава Друштвото во размена за извршена услуга од страна на вработените. Користите на вработените се поделени во четири категории:

- Краткорочни користи за вработените, какви што се плати, надници, придонеси за социјално осигурување, платени годишни одмори и платени отсуства поради боледување, учество во добивката и бонуси (доколку треба да се платат во рамките на дванаесет месеци од крајот на периодот) и немонетарни користи (како на пример, здравствена грижа, домување, автомобили и бесплатни или субвенционирани добра или услуги) за постојаните вработени.
- Користи по престанок на работниот однос какви што се пензии, други пензиски користи, животно осигурување по престанок на работниот однос и здравствена грижа по престанок на работниот однос.
- Други долгорочни користи за вработените, вклучувајќи отсуства по долготрајна служба или отсуство по определен број на години, јубилејни или други користи за долготрајна служба, користи заради долгорочна инвалидност и, доколку треба да се платат дванаесет месеци или повеќе после крајот на периодот, учества во добивка, бонуси и одложени примања.
- Отпремнини.

2.16. Капитал

Капиталот ги претставува нето средствата или главнината на Друштвото. Компоненти на капиталот се: капитал на сопствениците (основна главнина), задржана добивка, резерви кои претставуваат распределба на задржана добивка и резерви кои претставуваат корекции заради одржување на капиталот кои може да се прикажат одвоено.

Ревалоризациони резерви

Ревалоризационите резерви се формираат врз основа на извршената ревалоризација на нетековните средства. Овие резерви не се предмет на распределба.

Законски резерви

Законските резерви се формираат од остварената добивка врз основа на законските одредби и со распоред на ревалоризационите резерви, а можат да се употребат за покривање на загубата. Согласно законските одредби, Друштвото е должно да издвои од добивката за тековната година минимум 5% за законски резерви, се додека резервите не достигнат 10% од основната главнина на Друштвото. Доколку износот на оваа резерва не надминува 10% од вредноста на основната главнина, истата може да биде употребена само за покривање на загуби. Доколку резервата надмине 10% од основната главнина на Друштвото, може да биде употребена за исплата на дивиденди со претходна одлука на сопствениците.

Реинвестирана добивка (Резерви за инвестиции)

Под реинвестирана добивка се подразбираат извршените инвестициски вложувања од добивката за развојни цели, односно вложувањата во материјални средства (недвижности, постројки и опрема), вклучително и вложувањата во материјални средства набавени преку финансиски лизинг, како и во нематеријални средства (компјутерски софтвер и патенти) за проширување на дејноста на даночниот обврзник, освен вложувања во патнички автомобили, мебел, теписи, аудио визуелни средства, бела техника, уметнички дела од ликовната и применетата уметност и други вложувања кои служат за административни цели.

Доколку Друштвото ги отуѓи средствата со кои се стекнал преку реинвестирање на добивката во рок од пет години од денот во кој е извршено инвестициското вложување, го должи данокот кој би го платил кога не би ја намалил даночната основа за износот на извршените вложувања.

2.17. Нови стандарди и толкувања кои се уште не се задолжителни или порано усвоени

Нема нови стандарди, дополнувања и толкувања прифатени во Република Северна Македонија, а стапени во сила за годишни периоди почнувајќи по 1 јануари 2023 година.

3. КОРИСТЕЊЕ НА ПРОЦЕНКИ И РАСУДУВАЊА

Подготовката на финансиските извештаи бара од раководството да направи проценки, расудувања и претпоставки кои влијаат на износите презентирани во финансиските извештаи. Раководството на континуирана основа ги оценува своите проценки и расудувања во врска со средствата, обврските, приходите и расходите. Раководството ги базира своите проценки, расудувања и претпоставки врз историско искуство и врз други различни фактори, вклучувајќи ги и очекувањата за идни настани, за кои раководството верува дека се разумни под околностите. Сметководствените проценки и расудувања ретко ќе се изедначат со соодветните реални резултати. Проценките, расудувањата и претпоставките за кои постои ризик материјално да влијаат на сметководствената вредност на средствата и обврските во следната финансиска година се презентирани подолу.

Проценка на корисен век на средствата

Друштвото ги одредува проценетиот корисен век и соодветните трошоци за амортизација за неговите недвижности, постројки и опрема и нематеријалните средства со ограничен век на траење. Корисниот век може значително да се промени како резултат на технички иновации или некој друг настан. Трошокот за амортизација ќе се зголеми кога корисниот век е помал од претходно проценетиот корисен век, или ќе бидат отпишани технички застарени или нестратешки средства што се напуштени или продадени.

Обезвреднување на побарувања од купувачи и други побарувања

Резервирањето за исправка на сомнителни и спорни побарувања се формира врз основа на проценетите загуби кои произлегуваат од неисполнувањето на обврските на клиентот. Проценката се базира на анализа на старосната структура на побарувањата, историски отписи, кредитоспособност на клиентите и промени во условите на исплата, определени при утврдувањето на адекватноста на резервацијата за исправка на сомнителни и спорни побарувања.

Резервирање за обезвреднување на залихи

Резервирање за обезвреднување на залихите бара одреден степен на проценка и проценка. Нивото на резервирање се проценува земајќи го предвид неодамнешното продажно искуство, старосната структура на залихите и другите фактори кои влијаат на застареноста на залихите.

Белешка 4

МКД '000

	2023	2022
Приходи од продажба	12,633,988	19,775,279
<i>ПРИХОДИ ОД ПРОДАЖБА НА ДОБРА И УСЛУГИ НА ПОВРЗАНИ ДРУШТВА</i>		
Приходи од продажба на добра (производи, стоки) и услуги на поврзани друштва во земјата	-	914,550
Приходи од продажба на добра и услуги на поврзани друштва врз други основи	-	65
<i>ПРИХОДИ ОД ПРОДАЖБА НА НЕПОВРЗАНИ ДРУШТВА</i>		
Приходи од продажба на добра (производи) и услуги во земјата	986,154	354,088
Приходи од продажба на добра (стоки) во земјата	11,647,779	18,506,576
Приходи од продажба на материјали, резервни делови и отпадоци	18	-
Приходи од наемнини	37	-

МКД '000

	2023	2022
Приходи од продажба на добра (производи, стоки) и услуги на поврзани друштва во земјата	-	914,550
Продажба на топлинска енергија	-	410,797
Продажба на природен гас	-	503,753

МКД '000

	2023	2022
Приходи од продажба на добра и услуги на поврзани друштва врз други основи	-	65
Приходи од наемнини	-	65

МКД '000

	2023	2022
Приходи од продажба на добра (производи) и услуги во земјата	986,154	354,088
Приходи од продажба на топлинска енергија од неповрзани друштва во земјата	986,154	354,088

МКД '000

	2023	2022
Приходи од продажба на добра (стоки) во земјата	11,647,779	18,506,576
Продажба на електрична енергија	11,647,779	18,506,576

МКД '000

	2023	2022
Приходи од продажба на материјали, резервни делови и отпадоци	18	-
Приходи од продажба на отпадоци	18	-

МКД '000

	2023	2022
Приходи од наемнини	37	-
Приходи од наемнини	37	-

Белешка 5

МКД '000

	2023	2022
Останати приходи од работењето	3,039	336
<i>ПРИХОДИ ОД ВРЕДНОСНО УСОГЛАСУВАЊЕ НА НЕТЕКОВНИ И ТЕКОВНИ СРЕДСТВА</i>		
Приходи од вредносно усогласување на краткорочни побарувања	3,039	336

Белешка 6

МКД '000

	2023	2022
Трошоци за вработените	146,575	91,739
Плата и надоместоци на плата - бруто (за производство)	141,914	87,736
Останати трошоци за вработените	2,748	1,794
Дневници за службени патувања, ноќевања и патни трошоци	449	745
Надоместоци на трошоци на вработените и подароци	1,465	1,463

Белешка 7

МКД '000

	2023	2022
Трошоци за амортизација	491,457	379,660
Трошоци за амортизација (за производство)	491,457	379,660

Белешка 8

МКД '000

	2023	2022
Останати трошоци од работењето	11,668,364	18,450,464
<i>ТРОШОЦИ ЗА СУРОВИНИ, МАТЕРИЈАЛИ, ЕНЕРГИЈА, РЕЗЕРВНИ ДЕЛОВИ И СИТЕН ИНВЕНТАР</i>		
Трошоци за сировини и материјали (за производство)	10,038,753	17,228,828
Трошоци за материјали (за администрација, управа и продажба)	752	776
Трошоци за енергија (за производство)	4,735	5,273
Трошоци за енергија (за администрација, управа и продажба)	214	9
Трошоци за резервни делови и материјали за одржување (за производство)	35,265	32,020
Трошоци за ситен инвентар, амбалажа и автогуми (за производство)	233	431
<i>ТРОШОЦИ ЗА УСЛУГИ</i>		
Транспортни услуги	352	19
Поштенски услуги, телефонски услуги и интернет	1,147	703
Услуги за одржување и заштита	44,611	27,775
Наем - лизинг	6,284	2,551
Комунални услуги	112	5
Останати услуги	225,490	27,894
<i>РЕЗЕРВИРАЊА</i>		
<i>ОСТАНАТИ ТРОШОЦИ ОД РАБОТЕЊЕТО</i>		
Трошоци за надомест и други примања на членови на Управен и надзорен одбор, одбор на директори и управители	1,218	1,117
Трошоци за репрезентација	2,080	1,720
Трошоци за осигурување	8,431	9,310
Банкарски услуги и трошоци за платен промет	6,462	8,077
Даноци кои не зависат од резултатот, членарини и други давачки	7,532	3,374
Трошоци за користење на права (освен наем)	1	2
Останати трошоци на работењето	7,862	7,092
<i>ВРЕДНОСНО УСОГЛАСУВАЊЕ (ОБЕЗВРЕДНУВАЊЕ) НА НЕТЕКОВНИ И ТЕКОВНИ СРЕДСТВА</i>		
Вредносно усогласување (обезвреднување) на краткорочни побарувања	80,310	-
<i>ОСТАНАТИ РАСХОДИ</i>		
Загуби врз основа на расходување и загуби од продажба на нематеријални и материјални средства	5	-
Расходи врз основа на директен отпис на побарувања	386	-
Останати расходи од работењето	35,420	901
<i>НАБАВНА ВРЕДНОСТ</i>		
Набавна вредност на продадени добра (стоки)	1,160,708	1,092,585

Белешка 9

МКД '000

	2023	2022
Приходи од финансирање	2,143	3
Приходи врз основа на камати од работењето со поврзани друштва	14	-
Приходи врз основа на камати од работењето со неповрзани друштва	3	3
Останати финансиски приходи	2,126	-

Белешка 10

МКД '000

	2023	2022
Расходи од финансирање	88,249	72,016
Расходи врз основа на камати од работењето со неповрзани друштва	84,610	50,609
Расходи врз основа на негативни курсни разлики од работењето со неповрзани друштва	3,639	21,276
Останати финансиски расходи	-	130

Белешка 11

Данок на добивка	<i>МКД '000</i>	
	2023	2022
Добивка пред оданочување	244,525	781,738
Даночно непризнаени расходи	212,975	71,660
Даночна основа	457,501	853,397
Данок на добивка по стапка од 10% на даночната основа	45,750	85,339
Пресметан данок на добивка по намалување	45,750	85,339
Ефективна даночна стапка	18.71%	10.92%

Белешка 12.1

МКД '000

Нематеријални средства

<u>2022</u>	Лиценци и права
Набавна вредност	
Состојба на 1.1.	6,523
Набавки во текот на годината	-
Отуѓување	-
Состојба на 31.12.	6,523
Исправка на вредноста	
Состојба на 1.1.	(6,439)
Амортизација за тековна година	(55)
Отуѓување	-
Состојба на 31.12.	(6,493)
Сегашна вредност 31.12.	29

<u>2023</u>	Лиценци и права
Набавна вредност	
Состојба на 1.1.	6,523
Набавки во текот на годината	1,705
Отуѓување	-
Состојба на 31.12.	8,228
Исправка на вредноста	
Состојба на 1.1.	(6,493)
Амортизација за тековна година	(273)
Отуѓување	-
Состојба на 31.12.	(6,767)
Сегашна вредност 31.12.	1,461

Белешка 12.2

МКД '000

Недвижности, постројки и опрема

2022	Земјишта	Градежни објекти	Постројки и опрема	Алат, погонски и канцелариски инвентар, мебел и транспортни средства	Биолошки средства	Останати материјални средства	Материјални средства во подготовка	Аванси за набавка на материјални средства	Вкупно
Набавна вредност									
Состојба на 1.1.	29,940	789,503	10,680,287	16,535	-	-	173,557	-	11,689,823
Набавки во текот на годината	-	1,450	3,540	-	-	-	1,213	-	6,203
Отуѓување/Расходување	-	-	(53)	-	-	-	-	-	(53)
Состојба на 31.12.	29,940	790,953	10,683,775	16,535	-	-	174,769	-	11,695,973
Исправка на вредноста									
Состојба на 1.1.		(199,489)	(1,791,886)	(10,610)	-	-			(2,001,985)
Депрецијација за тековна година		(20,186)	(359,342)	(77)	-	-			(379,606)
Отуѓување/Расходување		-	44	-	-	-			44
Состојба на 31.12.		(219,676)	(2,151,184)	(10,687)	-	-			(2,381,547)
Сегашна вредност 31.12.	29,940	571,278	8,532,591	5,848	-	-	174,769	-	9,314,426

2023	Земјишта	Градежни објекти	Постројки и опрема	Алат, погонски и канцелариски инвентар, мебел и транспортни средства	Биолошки средства	Останати материјални средства	Материјални средства во подготовка	Аванси за набавка на материјални средства	Вкупно
Набавна вредност									
Состојба на 1.1.	29,940	790,953	10,683,775	16,535	-	-	174,769	-	11,695,973
Набавки во текот на годината	3,769	-	38,849	8,195	-	-	3,157	-	53,970
Отуѓување/Расходување	-	-	(603)	(593)	-	-	-	-	(1,196)
Состојба на 31.12.	33,709	790,953	10,722,021	24,137	-	-	177,926	-	11,748,746
Исправка на вредноста									
Состојба на 1.1.		(219,676)	(2,151,184)	(10,687)	-	-			(2,381,547)
Депрецијација за тековна година		(20,372)	(470,620)	(192)	-	-			(491,184)
Отуѓување/Расходување		-	603	593	-	-			1,196
Состојба на 31.12.		(240,048)	(2,621,201)	(10,286)	-	-			(2,871,534)
Сегашна вредност 31.12.	33,709	550,906	8,100,820	13,851	-	-	177,926	-	8,877,212

Обезбедување

Недвижности, постројки и опрема, кои се дадени под хипотека како обезбедување за земени кредити од банки, согласно последна проценка од независен проценител (со датум 30.04.2021) за потребите на договори за залог изнесуваат:

-Процена на вредност на недвижен имот (земјиште и објекти): 640.278 илјади денари

-Процена на машини и опрема: 8.723.311 илјади денари.

Надоместлива вредност на средствата

Во 2020 година раководството ангажираше независни проценители (експерти во енергетска област на европско ниво), кои издадоа извештај за нето сегашната вредност на средствата. Резултатите потврдуваат дека нето сегашната вредност на средствата е поголема од сметководствената вредност. Понатаму, раководството на крајот на 2023 година, согласно барањата на МСС 36, базирајќи се на резултатите во работењето во текот на 2023 година изврши проценка на надоместливата вредност на недвижностите, постројките и опремата. Проценката покажа дека сегашната сметководствена вредност на средствата нема потреба да се обезвреди.

Белешка 12.3
Вложувања во недвижности

МКД '000

<u>2022</u>	Вложувања во недвижности	Вложувања во недвижности во подготовка	Аванси за вложувања во недвижности	Вкупно
Набавна вредност				
Состојба на 1.1.	-	-	-	-
Набавки во текот на годината	-	-	-	-
Отуѓување	-	-	-	-
Рекласификација	-	-	-	-
Состојба на 31.12.	-	-	-	-
Исправка на вредноста				
Состојба на 1.1.	-	-	-	-
Депрецијација за тековна година	-	-	-	-
Отуѓување	-	-	-	-
Состојба на 31.12.	-	-	-	-
Сегашна вредност 31.12.	-	-	-	-

<u>2023</u>	Вложувања во недвижности	Вложувања во недвижности во подготовка	Аванси за вложувања во недвижности	Вкупно
Набавна вредност				
Состојба на 1.1.	-	-	-	-
Набавки во текот на годината	-	-	-	-
Отуѓување	-	-	-	-
Рекласификација	-	-	-	-
Состојба на 31.12.	-	-	-	-
Исправка на вредноста				
Состојба на 1.1.	-	-	-	-
Депрецијација за тековна година	-	-	-	-
Отуѓување	-	-	-	-
Состојба на 31.12.	-	-	-	-
Сегашна вредност 31.12.	-	-	-	-

Белешка 12.4

МКД '000

Долгорочни финансиски средства

Вложувања во подружница

	2023	2022
	308	308
	308	308

МКД '000

Вложувања во подружници	% на сопственост	Набавна вредност	Вредносно усогласување	Нето сметководствена вредност
Те-То Гас трейд ДООЕЛ (во ликвидација)	100%	308	-	308
Вкупно		308	-	308

На денот на усвојување на овие финансиски извештаи Друштвото ТЕ-ТО ГАС ТРЕЈД дооел Скопје е во фаза на ликвидација.

Белешка 12.5

МКД '000

Долгорочни побарувања

	2023	2022
	-	-

Белешка 12.6

МКД '000

Одложени даночни средства

	2023	2022
	-	-

Белешка 13.1

МКД '000

	2023	2022
Залихи	230,158	146,869
<i>ЗАЛИХА НА РЕЗЕРВНИ ДЕЛОВИ</i>		
Залиха на резервни делови	229,842	146,553
<i>СТОКИ</i>		
Стоки на залиха	316	316

Белешка 13.2

МКД '000

	2023	2022
Средства кои се чуваат за продажба и прекинато работење	-	-

Белешка 13.3

МКД '000

	2023	2022
Побарувања од поврзани друштва	61	30,393
Побарувања од поврзани друштва врз основа на продажба на добра и услуги во земјата	31,384	61,716
Побарувања од поврзани друштва за аванси, депозити и кауции во странство	80,310	-
Побарувања од поврзани друштва за камати (договорни и казнени) во странство	-	3,021
Вредносно усогласување на побарувањата од поврзани друштва	(111,633)	(34,344)

Белешка 13.4

МКД '000

	2023	2022
Побарувања од купувачите	371,069	2,119,721
Побарувања од купувачи во земјата	9,181	647,650
Побарувања од купувачи во странство	3,177	123
Побарувања за дадени аванси, депозити и кауции во земјата	10,827	6,203
Побарувања за дадени аванси, депозити и кауции во странство	347,885	1,465,745

МКД '000

Старосна структура на побарувања од купувачите	до 1 година	од 1 до 3 години	над 3 години	Вкупно
Побарувања од поврзани друштва врз основа на продажба на добра и услуги во земјата	-	-	31,384	31,384
Побарувања од поврзани друштва за аванси, депозити и кауции во странство	80,310	-	-	80,310
Вредносно усогласување на побарувањата од поврзани друштва	(80,310)	-	(31,323)	(111,633)
Побарувања од купувачи во земјата	8,016	1,165	-	9,181
Побарувања од купувачи во странство	3,053	123	-	3,177
Побарувања за дадени аванси, депозити и кауции во земјата	10,827	-	-	10,827
Побарувања за дадени аванси, депозити и кауции во странство	347,885	-	-	347,885
Вкупно	369,781	1,288	61	371,130

Белешка 13.5

МКД '000

	2023	2022
Обврски / побарувања кон државата	(25,504)	(385,341)
<i>Обврски кон државата</i>		
Обврски за данокот на додадена вредност	76,425	454,802
Обврски за данок на добивка, данок на вкупен приход и данок на приход платен на странско правно лице (задржан)	68,546	441,059
Обврски за персонален данок на доход	7,609	13,743
	270	-
<i>Побарувања од државата</i>		
Побарувања за повеќе платен данок на добивка, данок на вкупен приход и данок на приход платен на странско пр:	50,921	69,462

Белешка 13.6

МКД '000

	2023	2022
Побарувања од вработените	-	-

Белешка 13.7

МКД '000

	2023	2022
Останати краткорочни побарувања	-	-

Белешка 13.8

МКД '000

	2023	2022
Краткорочни финансиски средства	14	-

Краткорочни кредити и заеми дадени на поврзани друштва во странство

14 -

Белешка 13.9

МКД '000

	2023	2022
Парични средства	727,689	30,069

Парични средства на трансакциски сметки во денари

699,026 4,891

Парични средства во благајна

16 4

Девизни сметки

28,648 1,949

Депозити - парични еквиваленти

- 23,224

Белешка 13.10

МКД '000

	2023	2022
Однапред платени трошоци	3,861	-

Однапред платени трошоци

3,861 -

Белешка 14.1

МКД '000

	2023	2022
Долгорочни резервирања	-	-

Белешка 14.2

МКД '000

	2023	2022
Долгорочни обврски	1,431,553	2,234,461

Долгорочни обврски од поврзани друштва врз основа на набавка на добра и услуги во земјата и странство

9,919 10,199

Долгорочни обврски спрема добавувачи во земјата

32 9

Долгорочни обврски спрема добавувачи од странство

30,773 25

Долгорочни обврски врз основа на заеми и кредити од поврзани друштва во земјата и странство

789,070 790,801

Долгорочни обврски врз основа на заеми и кредити во земјата и странство

462,197 1,292,020

Останати долгорочни обврски и останати финансиски долгорочни обврски

139,562 141,407

Банка	Дата на одобрување	Рок на доспевање	Каматна стапка	Долгорочен кредит (во '000 МКД)	Краткорочен дел на кредит - обврски за камата (во '000 МКД)	Вкупен долг на 31.12. (во '000 МКД)
Ландес Банк Берлин	19/10/2007	31/05/2028	6 месечен ЕУРИБОР + 0,75%	462,197	153,738	615,935
Комерцијална банка	06/04/2021	15/04/2024	реф.стапка+кам.маржа 6,62 п.п.	-	68,333	68,333
Вкупно				462,197	222,071	684,268

Кредитори	Валута	Каматна стапка	Година на достасување	31/12/2023 Сметководствена вредност на главница	31/12/2022 Сметководствена вредност на главница
Ландес Банк Берлин	ЕУР	6 месечен ЕУРИБОР + 0,75%	2028	615,935	1,531,153
Комерцијална Банка АД Скопје	ЕУР	реф.стапка+ кам.маржа 6.62 п.п	2022-2024	68,333	273,333
Битар Холдингс Лимитед	ЕУР	-	2028-2029	732,483	732,461
Комерцијална Банка АД Скопје	МКД	-	2028-2029	136,179	136,179
Шпаркасе банка	МКД	-	2028-2029	3,383	3,383
Проект Менаџмент Консалтинг	ЕУР	-	2028-2029	7,859	7,859
Проект Менаџмент Консалтинг	УСД	-	2028-2029	48,728	50,481
				1,612,900	2,734,849

Обезбедување

Обврски за кредити во износ од МКД 462.197 илјади (2022: МКД 1.292.020 илјади) се обезбедени со:

-хипотека на недвижности, постројки и опрема со проценета вредност од МКД 9.363.589 илјади.

-Договор за владетелски залог на паричен депозит на износ од 325.000 ЕУР на Друштво за снабдување со топлинска енергија СНАБДУВАЊЕ СО ТОПЛИНА БАЛКАН ЕНЕРѢИ ДООЕЛ Скопје.

Согласно Планот за реорганизација, Доверители со обезбедени побарувања, Ландес Банк Берлин и Комерцијална Банка АД Скопје се исплаќани согласно постоечката динамика за исплата според постоечките договори за кредити. Кредитот од Комерцијална банка кој беше дел од Планот за реорганизација е отплатен во 2020 година.

Извршените отплати во 2023 година по основ на долгорочните обврски по кредити од банки се прикажани во следната табела:

Банка	Дата на одобрување	Рок на доспевање	Каматна стапка	Отплати на главница (во '000 МКД)	Отплати на камата (во '000 МКД)
Ландес Банк Берлин	19/10/2007	31/05/2028	6 месечен ЕУРИБОР + 0,75%	915,625	74,185
Комерцијална банка	06/04/2021	15/04/2024	реф.стапка+кам.маржа 6,62 п.п.	205,000	14,443
			Вкупно	1,120,625	88,628

Салдото на обврски по кредити на 31.12.2023 година на вкупен износ од 684.268 илјади МКД кон Ландес Банк Берлин и Комерцијална Банка АД Скопје е целосно отплатено во 2024 година.

Белешка 14.3

МКД '000

Одложени даночни обврски

	2023	2022
Одложени даночни обврски	-	-

Белешка 15.1

МКД '000

Обврски кон поврзани друштва

	2023	2022
Обврски кон поврзани друштва	14,105	4,778

Обврски од поврзани друштва врз основа на набавка на добра и услуги во земјата

14,105 4,778

Белешка 15.2

МКД '000

Обврски кон добавувачите

	2023	2022
Обврски кон добавувачите	83,378	264,268

Обврски спрема добавувачи во земјата

51,677 65,327

Обврски спрема добавувачи од странство

27,569 131,406

Обврски за примени аванси, депозити и кауции во земјата

4,132 67,535

Белешка 15.3

МКД '000

	2023	2022
Обврски кон вработените	-	-

Белешка 15.4

МКД '000

	2023	2022
Останати краткорочни обврски	-	-

Белешка 15.5

МКД '000

	2023	2022
Краткорочни финансиски обврски	222,071	516,520
Краткорочни кредити и заеми	68,333	205,000
Краткорочни кредити и заеми од странство	153,738	311,520

Износот од 222.071 илјади денари на konto Краткорочни кредити и заеми се однесува на краткорочен дел на долгорочни кредити, кој што е прикажан во прегледот за долгорочни кредити (Белешка 14.2).

Белешка 15.6

МКД '000

	2023	2022
Однапред пресметани обврски	-	-

16. КАПИТАЛ

МКД '000

	2023	2022
Сопственик	1,537	1,537

На 31.12.2023 година капиталот на Друштвото се состоеше од 250 обични акции (2022: 250). Сите акции имаат номинална вредност од 100 евра. Во продолжение е преглед на структурата на акционерите:

	% од акциите со право на глас	
	2023	2022
Project management Consulting LTD	60.00%	60.00%
Bitar Holding Limited	29.20%	29.20%
Топлификација АД Скопје - во стечај	10.80%	10.80%

МКД '000

	2023	2022
Законски резерви	154	154
Издвојување од добивки за минати години	154	154

17. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ

Цели на управувањето со финансиски ризици

Активностите на Друштвото го изложуваат истото на различни финансиски ризици: пазарен ризик (вклучувајќи валутен ризик, ценовен ризик и каматен ризик), кредитен ризик и ликвидносен ризик. Целокупната програма за управување со ризик на Друштвото се фокусира на непредвидливоста на финансиските пазари и се обидува да ги минимизира потенцијалните негативни ефекти врз финансиските перформанси на Друштвото.

17.1. Пазарен ризик

Пазарен ризик е ризик дека промените во пазарните цени, како што се девизните курсеви и каматните стапки, ќе влијаат на приходот на Друштвото или вредноста на неговите финансиските инструменти. Целта на управувањето со пазарниот ризик е да се управува и контролира изложеноста на пазарниот ризик во рамките на прифатливи параметри, при истовремено оптимизирање на приносот.

Валутен ризик

Друштвото влегува во трансакции во странска валута, при што истото е изложено на секојдневни промени на курсевите на странските валути.

Валутниот ризик произлегува од финансиските средства и финансиските обврски деноминирани во валута, која што е различна од известувачката валута на Друштвото. Ризикот се мери со употреба на сензитивната анализа.

Сметководствената вредност на финансиските средства и обврски на Друштвото деноминирани во странска валута е како што следи:

МКД '000

Валута	Средства		Обврски	
	2023	2022	2023	2022
ЕУР	378,093	1,467,670	1,414,287	2,681,818
УСД	1,617	147	56,832	58,833
GBP	-	19	-	-
Вкупно	379,710	1,467,836	1,471,119	2,740,651

Следната табела ја покажува сензитивната анализа на зголемување или намалување за 1% на македонскиот денар во однос на странските валути. Анализата е направена на девизните салда на средствата и обврските на датумот на билансот на состојба. Позитивните износи се зголемувања на добивката, а негативните се намалувања на добивката за соодветниот период.

МКД '000

Валута	зголемување за 1%		намалување за 1%	
	2023	2022	2023	2022
ЕУР	(10,362)	(12,141)	10,362	12,141
УСД	(552)	(587)	552	587
GBP	-	-	-	-
Нето ефект	(10,914)	(12,728)	10,914	12,728

Ценовен ризик

Ценовен ризик е ризик дека капиталот ќе флукуира и ќе влијае на фер вредноста на вложувањата во акции и останатите инструменти чија вредност произлегува од конкретните вложувања во акции или од индексот на цените на капиталот. Примарната изложеност на цената на капиталот произлегува од вложувањата во хартии од вредност и удели.

Каматен ризик

Друштвото е изложено на ризик од промените на каматните стапки во случај кога користи кредити и позајмици или кога има пласирано средства кај други друштва или банки договорени по варијабилни каматни стапки.

Сметководствената вредност на финансиските средства и обврски според изложеноста на каматниот ризик на крајот од годината е како што следува:

Финансиски средства

МКД '000

Некаматносни	2023	2022
Парични средства	727,689	30,069
Побарувања од купувачи	371,130	2,150,114
Останати побарувања	50,921	69,462
Вложувања	308	308
Вкупно некаматносни финансиски средства	1,150,048	2,249,952
Каматносни со фиксна каматна стапка		
Каматносни со променлива каматна стапка		
Вкупно каматносни финансиски средства	-	-
Вкупно	1,150,048	2,249,952

Финансиски обврски

Некаматносни	2023	2022
Обврски кон добавувачи	97,483	269,046
Останати тековни обврски	76,425	454,802
Долгорочни кредити и обврски	969,356	942,441
Вкупно некаматносни финансиски обврски	1,143,264	1,666,290
Каматносни со фиксна каматна стапка		
Кредити и лизинг	-	-
Каматносни со променлива каматна стапка		
Кредити и лизинг	684,268	1,808,540
Вкупно каматносни финансиски обврски	684,268	1,808,540
Вкупно	1,827,532	3,474,830

Следната табела ја покажува сензитивната анализа на зголемување или намалување за 100 базични поени на каматните стапки на користените кредити и дадени депозити во банки. Анализата е направена на салдата на обврски за кредити и дадени депозити на датумот на билансот на состојба. Позитивните износи се зголемување на добивката а негативните се намалување на добивката за соодветниот период.

МКД '000

Назив	зголемување за 100 базични поени		намалување за 100 базични поени	
	2023	2022	2023	2022
Земени кредити	(6,843)	(18,085)	6,843	18,085
Дадени кредити	-	-	-	-
Нето ефект	(6,843)	(18,085)	6,843	18,085

17.2. Кредитен ризик

Кредитен ризик е ризик од финансиски загуби кои може да ги има Друштвото доколку купувачите или соработниците во финансиски инструменти не ги исполнат договорените финансиски обврски, и произлегува главно од побарувањата на Друштвото од купувачи, како и инвестициите во банки, т.е. банкарски депозити, готовина и парични еквивалент. Максималната изложеност на кредитен ризик е нето сметководствената вредност на побарувањата од купувачи и другите побарувања.

Изложеноста на Друштвото кон одредени клиенти, како и кредитната способност на клиентите се набљудува навремено, со цел да се намали ризикот од ненаплатливост до најниско ниво.

На 31.12.2023 година имаше значителна концентрација на кредитниот ризик кон побарувањата за дадени аванси, а во врска со набавка на гас на износ од 320.978 илјади денари. На 31.12.2022 година имаше значителна концентрација на кредитниот ризик кон побарувањата за дадени аванси, а во врска со набавка на гас на износ од 1.465.745 илјади денари.

Структурата на побарувања од купувачи според нивната доспеаност на 31 декември за тековната година и претходната година е како што следува:

МКД '000			
Структура на побарувања од купувачи според нивната доспеаност	Бруто износ	Исправка на вредност	Нето износ
Доспеани побарувања			
- до 1 година	450,091	80,310	369,781
- од 1 до 3 години	1,288	-	1,288
- над 3 години	31,384	31,323	61
Вкупно	482,763	111,633	371,130

МКД '000			
Структура на побарувања од купувачи според нивната доспеаност	Бруто износ	Исправка на вредност	Нето износ
Доспеани побарувања			
- до 1 година	2,149,145	-	2,149,145
- од 1 до 3 години	899	-	899
- над 3 години	34,415	34,344	70
Вкупно	2,184,459	34,344	2,150,115

17.3. Ликвидносен ризик

Ликвидносниот ризик е ризик дека Друштвото нема да биде во состојба да ги исплати своите обврски навремено. Ваквиот ризик се надминува со константно обезбедување на потребна готовина за сервисирање на своите обврски, и Друштвото нема вакви проблеми во своето работење.

Политиката на Друштвото е да одржува соодветен износ на пари и парични средства со цел да ги подмири обврските во иднина. Процесот на управување со ликвидносниот ризик вклучува проекција на паричните текови според валута (рочност) и утврдување на потребниот износ на ликвидни средства, земајќи ги во предвид бизнис планот, наплатата на побарувањата и одливот на парични средства. Ова ги исклучува потенцијалните ефекти од непредвидливите ситуации, како што се природни катастрофи или политички турбуленции во регионот.

Следната табела ја дава рочноста на финансиските обврски на Друштвото:

МКД '000									
Не-деривативни финансиски обврски	Сметковод ствена вредност	Договорени парични одливи	помалку од 1 месец	1-3 месеци	3 месеци - 1 година	1-2 години	2-5 години	Над 5 години	
Долгорочни обврски кон неповрзани друштва во странство	40,724	(40,724)				(40,724)			
Долгорочни заеми од поврзани друштва во странство	789,070	(789,070)				(789,070)			
Останати долгорочни обврски	139,562	(139,562)				(139,562)			
Кредити од банки	684,268	(684,268)	(17,083)	(34,167)	(170,821)	(307,475)	(154,722)		
Обврски кон добавувачи	97,483	(97,483)	(97,483)						
Вкупно	1,751,107	(1,751,107)	(114,567)	(34,167)	(170,821)	(1,276,831)	(154,722)		-

МКД '000									
Не-деривативни финансиски обврски	Сметковод ствена вредност	Договорени парични одливи	помалку од 1 месец	1-3 месеци	3 месеци - 1 година	1-2 години	2-5 години	Над 5 години	
Долгорочни обврски кон неповрзани друштва во странство	1,849	(1,849)							(1,849)
Долгорочни заеми од поврзани друштва во странство	790,801	(790,801)							(790,801)
Останати долгорочни обврски	149,795	(149,795)							(149,795)
Кредити од банки	1,808,540	(1,808,540)	(17,083)	(34,167)	(465,270)	(375,799)	(916,221)		-
Обврски кон добавувачи	269,046	(269,046)	(269,046)						
Вкупно	3,020,031	(3,020,031)	(286,130)	(34,167)	(465,270)	(375,799)	(916,221)		(1,883,041)

17.4. Утврдување на објективната вредност

Освен ако не е поинаку наведено, сметководствената вредност на финансиските инструменти ја одразува нивната објективна вредност.

Друштвото има политика за обелоденување на информации за објективна вредност на оние компоненти од средствата и обврските за кои се расположливи пазарни цени и за оние кај кои објективната вредност може значително да се разликува од сметководствената вредност.

18. НЕИЗВЕСНИ ОБВРСКИ

Судски спорови

На датумот на овие финансиски извештаи, не се евидентирани било какви резервирања од потенцијални загуби по основ на судски спорови. Раководството на Друштвото редовно ги анализира можните ризици од загуби по основ на тековни спорови. Иако исходот на судските постапки не може да се утврди со сигурност, раководството смета дека од судските постапки нема да произлезат материјално значајни обврски.

Во текот на 2023 година друштвото е предмет на неколку судски спорови од кои позначајни се следните:

Судски спорови во кои тужена страна е ТЕ-ТО АД Скопје

1. Судски предмет бр s1 PL1-286/13 во кој Гама Гуч го тужи ТЕ-ТО АД Скопје за неплатена фактура во износ од 5.000.000 евра плус камата. Во овој предмет Основен суд Скопје 2 и Апелациониот суд донесоа пресуди во корист на ТЕ-ТО АД. Гама Гуч поднесе ревизија и предметот е на одлучување пред Врховниот суд во Скопје. Врховен суд донесе решение за повторно постапување и разгледување на предметот од страна на Основен суд. Основен суд повторно донесе решение во корист на ТЕ-ТО АД, по што Гама Гуч поднесе жалба. Апелациониот суд го врати предметот на повторно одлучување. Основен суд повторно донесе решение со кое го одби тужбеното барање и по поднесената жалба одлучува Апелациониот суд.

2. Судскиот предмет 5 TS-638/15 во кој Топлификација побарува од ТЕ-ТО АД враќање на заеми во износ од 15.229.333 евра плус камата е сеуште во тек пред Основен суд Скопје 2 Скопје. Овие побарувања на Топлификација се предмет на отпис од 90% согласно планот за реорганизација на ТЕ-ТО АД. Износот од 10% како признаено побарување, во стечајната постапка на Топлификација АД во стечај, е пренесено на Комерцијална банка и на Шпаркасе банка. Основниот суд донесе решение за одбивање на тужбеното барање. ТЕ-ТО АД поднесе жалба за судските трошоци.

3. Судски предмет 53 TC1 232/21 во кој Здружение на акционери на Топлификација бара поништување на одлуките на Претседателот на Управен одбор за потпишување на Спогодбите со Битар Холдингс Лимитед. Вредноста на тужбата изнесува 76.361.225,81 евра. Сметаме дека станува збор за пресудено прашање, бидејќи истите аргументи веќе беа употребени од страна на Здружението во постапката за одобрување на планот за реорганизација, во кривичната постапка која ја покренаа против ТЕ-ТО АД но сите случаи завршија во корист на ТЕ-ТО АД. Сметаме дека евентуалниот успех во постапката и поништувањето на одлуките за одобрување на зделките со Битар Холдингс Лимитед нема да имаат суштинско влијание врз ТЕ-ТО АД.

Судски спорови во кои ТЕ-ТО АД Скопје е тужител

1. Судски предмет s5 PL1-3318/12 со кој ТЕ-ТО АД Скопје побарува од Топлификација износ од 525.382,74 евра плус камата, поради ненаплатена, а испорачана топлинска енергија во 2012 година заврши правосилно во корист на Топлификација. ТЕ-ТО АД поднесе ревизија. Врховен суд донесе решение во корист на Топлификација.

2. Во тек се и неколку помалку значајни судски спорови.

Дополнителни правни настани кои се случија после 31.12.2023 година се следните:

На ден 25.04.2024 година Собранието на акционери на ТЕ-ТО АД донесе одлуки за промена на членовите на Надзорен одбор. На истиот ден новите членови на Надзорен одбор донесоа одлуки за промена на Управниот одбор, при што овластеното лице, Претседател на Управен одбор не е променето. Во одлуките донесени на собранието на акционери, потпишани од претседавачот Ѓорѓе Поп-Кочев и во одлуките донесени од Надзорниот одбор, потпишани од Викторија Хенкелманн во својство на Претседател на Надзорен одбор е наведено дека влегуваат во сила на денот на носењето.

На ден 13.05.2024 година, Централниот регистар, со решение ја одбил пријавата за упис на промени на членовите на Надзорниот одбор и членовите на Управниот одбор на ТЕ-ТО АД со образложение дека подносителот на пријавата не доставил правосилно решение за свикнување собрание на акционери.

Согласно член 57 од Закон за едношалтерскиот систем и за водење на трговскиот регистар и регистар на други правни лица, упис на податок запишан во регистарот има правно дејство спрема трети лица наредниот ден од денот на објавувањето извршено на интернет страницата на Централниот регистар.

Промена на членови на Надзорен и Управен одбор во тековната состојба на ТЕ-ТО АД нема.

На ден 15.05.2024 година до ТЕ-ТО АД беше доставена тужба за поништување на одлуките на собрание на акционери донесени на 25.04.2024 година и очекуваме судот да донесе решение.

Даноци

Даночните периоди на Друштвото можат да бидат предмет на инспекција од страна на даночните органи до истекот на 5 години од крајот на годината во која е поднесена или требало да биде поднесена пријавата и може да се наметнат дополнителни даноци или казни во согласност со толкувањето на даночното законодавство. Раководството на Друштвото не е запознаено со околности кои би можеле да доведат до дополнителна обврска по овој основ.

19. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ СТРАНИ

Друштвото е во сопственост на: Project Management Consulting LTD, Британски девствени острови, Bitar Holdings Limited од Кипар и Топлификација АД – во стечај од С. Македонија. Крајни сопственици на Друштвото (со над 20% сопственост) се: Territorial'naya Generiruyushchaya Kompaniya No2, Русија и Sintez Green Energy, Кипар, согласно добиено известување на 27.11.2023 година. Друштвото има трансакции со поврзаните страни.

	2023	МКД '000 2022
Набавка на услуги		
Останати поврзани страни	-	2,309
Останати трошоци		
Акционери	185	-
Останати поврзани страни	4,018	-
Продажба на стоки и услуги		
Останати поврзани страни	-	914,615
Останати приходи		
Акционери	14	-
Останати поврзани страни	3,058	336
Приходи од дивиденди		
Подружници	-	-
Обврски		
Обврски кон останати поврзани страни	14,228	4,778
Долгорочни обврски кон останати поврзани страни	2,146	2,146
Долгорочни обврски кон акционери	796,843	798,854
Побарувања		
Акционери	14	-
Подружници на акционерите	31,323	34,344
Вредносно усогласување на побарувања од подружници на акционери	-	31,323
Подружници	-	-
Останати поврзани страни	83,363	30,330
Вредносно усогласување на побарувања од останати поврзани страни	-	80,310
Надоместок за клучен персонал		
Плати и други краткорочни користи за вработените	32,873	8,883

20. НАСТАНИ ШТО СЕ СЛУЧИЛЕ ПО ДЕНОТ НА ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА

По 31 декември 2023 година – датумот на известувањето, до денот на одобрувањето на овие финансиски извештаи, нема настани кои би предизвикале корекција на финансиските извештаи, ниту пак настани кои се материјално значајни за објавување во овие финансиски извештаи.

Во 2024 година ТЕ-ТО АД продолжи со работењето во пазарни услови во делот на продажба на електрична енергија со одржување на месечни тендери на слободниот пазар, дневни тендери и учество на МЕМО берзата. Природен гас продолжи да набавува на пазарите на природен гас.

**ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ
ЗА РАБОТЕЊЕТО НА ДРУШТВОТО ЗА
ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА И ТОПЛИНСКА
ЕНЕРГИЈА ТЕ-ТО АД СКОПЈЕ ЗА 2023 ГОДИНА**

Скопје,
Март 2024 година

Содржина:

1	Вовед.....	4
2	ПРОФИЛ НА КОМПАНИЈАТА	5
3	ВИЗИЈА И МИСИЈА	7
3.1	Визија	7
3.2	Мисија	7
4	ОРГАНИЗАЦИСКА СТРУКТУРА И УПРАВУВАЊЕ СО ЧОВЕЧКИТЕ РЕСУРСИ	8
5	БЕЗБЕДНОСТ	10
5.1	Безбедност и здравје при работа (БЗР)	10
5.2	Противпожарна заштита (ПП).....	10
5.3	Заштита и спасување.....	11
5.4	Осигурување	11
6	ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТИ ОД РАБОТЕЊЕТО	12
7	ИНТЕГРИРАН МЕНАЏМЕНТ СИСТЕМ (ИМС).....	13
8	ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА И ТОПЛИНСКА ЕНЕРГИЈА	14
8.1	Постигнати резултати	14
8.2	Проектирани индикатори на перформансите за 2024-та година	18
9	ТРГОВИЈА И РЕАЛИЗАЦИЈА НА ПРОИЗВОДСТВОТО.....	18
10	СЕРВИСИРАЊЕ, ОДРЖУВАЊЕ И РЕМОНТНИ АКТИВНОСТИ, ПЛАНИРАНИ И РЕАЛИЗИРАНИ ПОДОБРУВАЊА	21
10.1	Вовед	21
10.2	Активности на Одделот за одржување во 2023 година	21
10.2.1	Инспекција на Гасна Турбина	23
10.2.2	Инспекција на Генераторот на Гасна Турбина.....	24
10.3	Планирани и Реализирани подобрувања на опремата во термоелектраната	25
10.4	Статистички показатели од Одделот за Одржување во 2023 година	26
10.5	Обем на задолженија и реализирани работи.....	27
10.6	Распределба на трошоците во одделот за одржување	28
10.7	Планирани годишни активности на Одделот за БЗР и ЗЖС.....	29
10.8	Обуки	29
10.9	Реализација на целите и предлози за подобрувања во 2024 година.....	30
11	ЖИВОТНА СРЕДИНА и CDM	31
11.1	Животна средина.....	31
11.2	Проектен плански документ за чист развој - CDM 7935	32

12	ПРАВНО - АДМИНИСТРАТИВНИ РАБОТИ	33
12.1	Историјат на промени на членови на Управен одбор.....	33
12.2	Историјат на промени на членови на надзор	33
12.3	Судски предмети	33
12.4	Позначајни договори и големи зделки:	33
13	ИНСПЕКЦИСКИ НАДЗОР И КОНТРОЛИ.....	34
13.1	Инспекции од државни и акредитирани тела	34
13.2	Државен инспекторат за животна средина	38

1 Вовед

Компанијата ТЕ-ТО АД Скопје во 2023-ва година оствари недоволен финансиски резултат во своето работење. Иако оствари позитивен резултат со нето добивка од 3,2 милиони евра, истата беше повеќе од тројно пониска од добивката во 2022 година кога изнесуваше 11,3 милиони евра. Со овој финансиски резултат не се достигнати целите на компанијата во 2023 година согласно бизнис планот со кој се бара нето добивка од 14 милиони евра за да се обезбеди минимум прифатлива динамика на поврат на инвестицијата.

Ваквиот недоволен финансиски резултат е заради влошените пазарни прилики односно намалениот однос на цените на електрична енергија на берзите во однос на цените на природниот гас. Значително се намали и потенцијалот за добивки од трејдинг операциите преку оптимирање на месечните со дневни продукти како и од регулационите системски услуги заради намалената променливост на пазарот на електрична енергија и пониските апсолутни цени. Исто така негативно влијаеше и продолжувањето на кризната состојба со снабдувањето со топлинска енергија објавена од Владата во периодот Јануари – Април 2023 година кога цената на топлинската енергија од ТЕ-ТО согласно одлука на регулаторната комисија за енергетика РКЕ беше ограничена на 60 % пониска од цената на топланите. На почетокот од грејната сезона 2023/2024, Регулаторната комисија за енергетика донесе нов правилник за цена од нерегулирани производители на топлина каков што е ТЕ-ТО со кој се намали разликата на цената за ТЕ-ТО во однос на топланите, но сеуште таа разлика беше повисока од 15%, како што беше пред енергетската криза.

Електраната во 2023 година не работеше во Мај и почетокот на Јуни кога се спроведоа ремонтните активности. Притоа електраната работеше делумно во базен режим, а делумно во таканаречен “пик/врвен” режим со 108 старт/стоп циклуси во текот на цела година. Вкупно беа остварени 312 комерцијални работни денови, што претставува зголемување во однос на претходната година кога беа остварени 238 комерцијални работни денови.

Компанијата продолжи успешно да го реализира планот за реорганизација усвоен од доверителите и одобрен од судот во 2018-та година, навремено плаќајќи ги своите обврски кон доверителите во текот на годината.

Вкупното производство на електрична енергија во 2023-ва година достигна 1307,2 GWh, а вкупно продадената електрична енергија 1369,3 GWh. Вкупното производство и продажба на топлинска енергија изнесуваше 284,0 GWh. Оствареното производство во текот на 2023-та година е втор најдобар резултат на производство на електрична и на топлинска енергија во досегашното 12 годишно работење. Подобар резултат беше единствено остварен во 2021-ва година (1,503 GWh електрична со 358 GWh топлинска енергија).

2 ПРОФИЛ НА КОМПАНИЈАТА

ТЕ-ТО АД Скопје е когенеративна термоелектрана-топлана со комбиниран циклус за производство на електрична енергија и топлина. Постројката користи исклучиво природен гас како погонско гориво.

Комбинираниот циклус подразбира производство на електрична енергија во гасна турбина во отворен циклус и искористување на отпадната топлина од издувните гасови на гасната турбина која се користи за погонување на парната турбина која генерира дополнителна електрична енергија во затворен циклус. На тој начин се остварува ефикасност од над 50% по однос на долната топлинска моќ на природниот гас.

Средно-годишен капацитет на постројката е 220MW за производство на електрична енергија и 160 MW за производство на топлина. Постројката е проектирана да работи во два режима:

- Когенеративен режим (истовремено производство на електрична енергија и топлина), кога ефикасноста на електраната во ваков режим достигнува до 80% во однос на долната топлинска моќ на природниот гас. Произведената топлина се предава на дистрибутивниот топловоден систем во градот Скопје.
- Кондензен режим (производство само на електрична енергија), кога енергетската ефикасност е околу 50% во однос на долната топлинска моќ на природниот гас.

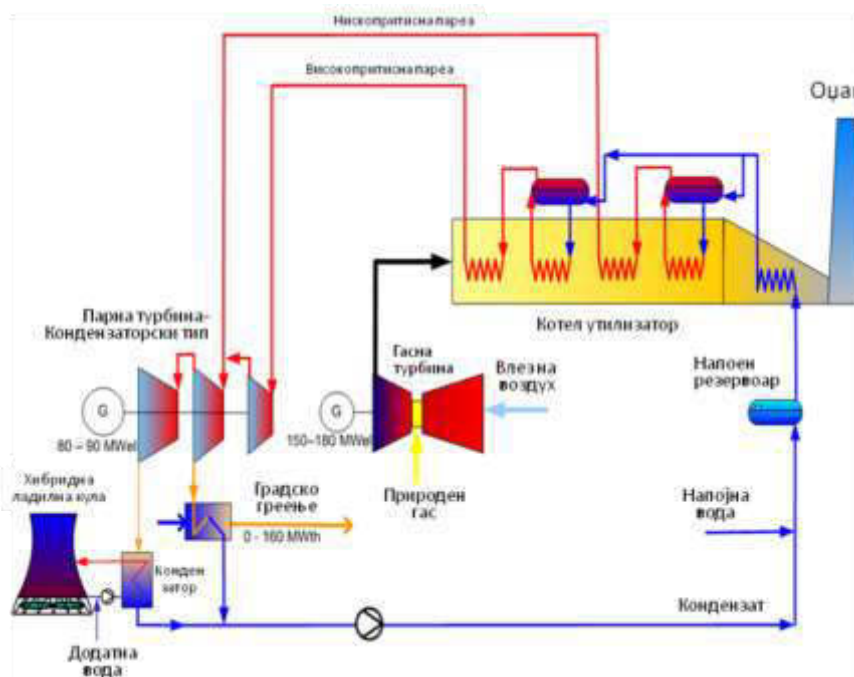
При проектирањето и изградбата на електраната, имплементирани се и почитувани сите позитивни национални и меѓународни законски барања поврзани со животната средина. Особено внимание е посветено на грижата за влијанието на емисиите во воздухот врз животната средина. При самиот дизајн на постројката со имплементирање на најсовремена достапна технологија за ефикасно искористување на енергијата од горивото се постигнуваат ниски емисии на азотни оксиди со користење на 72 специјално дизајнирани ниско емисиони горилници. Дополнително, емисиите на CO₂ се неколкукратно помали во споредба со конвенционалните термоелектрани на јаглен. Со оглед на тоа што единствено погонско гориво е природниот гас, емисиите на сулфурни оксиди, прашина и РМ честички се елиминирани.

Постројката се заснова на две-осовинска композиција, составена од една гасна турбина, една парна турбина и два синхрони генератори со сите потребни помошни уреди. Стартувањето, управувањето на режимот на производство и исклучувањето на постројката се изведува од централна контролна соба, преку дистрибуиран DCS контролен систем.

Основниот концепт на постројката се состои од два циклуса за генерирање на енергија. Првиот циклус се јавува во гасната турбина. Воздухот се компримира и потоа се пушта во коморите за согорување. Овде природниот гас, помешан со компримираниот воздух, согорува за да се создаде врел гас со висок притисок кој експандира низ турбината. Турбината го задвижува генераторот кој произведува електрична енергија.

Вториот циклус е парниот циклус. Издувниот гас од гасната турбина е сè уште врел и минува низ котелот утилизатор, каде што топлинската енергија која се наоѓа во издувниот гас се користи за да се добие пареа под притисок. Овој уред за искористување на топлината (HRSG – heat recovery steam generator) е конструиран да биде од тип на природна циркулација со две нивоа на притисок. Генерираната пареа се користи за да се придвижи парната турбина каде што се создава дополнителна електрична енергија. Нема помошен оџак за издувниот гас од гасната турбина. Затоа не е можна

изолирана работа на гасната турбина од утилизаторот. Во случај на прекинување со работа на парната турбина, пареата произведена во утилизаторот, директно ќе се спроведе (бајпасира) до кондензаторот.

Шематски приказ на процесот (поедноставен приказ)

Освен погоре наведените, дополнителна еколошка предност на постројката ТЕ-ТО АД Скопје во однос на класичните термоелектрани е користење на хибридна ладилна кула наместо конвенционалната влажна разладна кула во процесот на ладење на водата. Овој концепт кој исто така за првпат е применет во земјава, има поволности кон животната средина заради минималната потрошувачка на вода и елиминацијата на перјаница, која е поврзана со испарувањето на разладната вода од кулите.

Во следната табела се прикажани основните технички податоци на постројката ТЕ-ТО АД Скопје:

Опис	Единици	Податоци
Капацитет на генерирање на електрична енергија		
Бруто	MW _{el}	225
Нето	MW _{el}	220
Начин на работа		Основна работа со приближно 8.300 h/a оперативни часови
Капацитет на генерирање на топлинска енергија	MW _{th}	Мах. 160
Гориво		Природен гас
Тип		
LHV	MJ/Nm ³	36
Максимална потрошувачка	Nm ³ /h	52.000
Очекувани емисии (суви, на 15 % O ₂)		
NO _x	mg/Nm ³	<75
CO емисии	mg/Nm ³	<100

3 ВИЗИЈА И МИСИЈА

Основна дејност на друштвото за производство на електрична енергија и топлина ТЕ-ТО АД Скопје е когенеративно производство на електрична и топлинска енергија во комбиниран циклус. Друштвото е формирано во 2005 година, со комерцијално производство започна во 2012 година.

Средниот годишен капацитет на постројката е 220 MW за производство на електрична енергија и 160 MW за производство на топлинска енергија.

ТЕ-ТО АД Скопје е независен производител на енергија (IPP) кој ги снабдува со електрична енергија меѓународните пазари и пазарот во Република Северна Македонија, како и пазарот на топлинска енергија во градот Скопје.

3.1 Визија

Визијата на ТЕ-ТО АД Скопје е да биде сигурен, доверлив, безбеден, компетитивен и еколошки прифатлив извор на електрична енергија и топлина, кој брзо и професионално се прилагодува на условите на пазарот, строгите барања на клиентите и општествената заедница за почиста животна средина.

Постојаните заложби за квалитет, подобрување на нивото на професионален однос на вработените и нивна континуирана едукација, како и имплементирање на енергетско-ефикасни и флексибилни решенија ќе придонесат за повисоко позиционирање на ТЕ-ТО АД Скопје на енергетскиот пазар.

3.2 Мисија

Мисијата на ТЕ-ТО АД Скопје е да се обезбеди доволна профитабилност за да се исполнат обврските од планот за реорганизација, да се осигури развој на компанијата и заштитат интересите на акционерите со овозможување поврат на инвестицијата.

ТЕ-ТО АД Скопје има за цел да осигури дека клиентите добиваат енергија произведена во високо-ефикасна енергетска постројка, одржлива „environmental friendly“ кон животната средина. Задоволството на клиентите, акционерите и деловните партнери е индикатор за развојот на компанијата во вистински правец, со професионалност и посветеност на вработените.

ТЕ-ТО АД Скопје настојува да го подобри процесот на производство на електрична енергија и топлина, да се прилагодува кон новите барања на енергетскиот систем во државата од аспект на енергетска ефикасност и понуда на регулациони системски услуги, со цел да придонесе во енергетската транзиција и поголемо учество на обновливите извори на енергија.

Дополнително, земајќи во предвид дека компанијата постои и за корисниците, зголемувањето на доверба кај корисниците е од највисок приоритет и важност. Професионалноста, квалитетот и ефикасноста во исполнувањето на обврските резултираат во задоволни корисници. Во таа насока е и мисијата на компанијата, одговорно да продолжи со постојано унапредување на производниот систем за електрична енергија и топлина, со цел да обезбеди доверлив, енергетски ефикасен и еколошки прифатлив извор на енергија за корисниците.

4 ОРГАНИЗАЦИСКА СТРУКТУРА И УПРАВУВАЊЕ СО ЧОВЕЧКИТЕ РЕСУРСИ

Кадарот со кој располага Друштвото за производство на електрична енергија и топлина ТЕ-ТО АД Скопје е составен од врвни професионалци. Човечкиот ресурс претставува водечка сила и основна вредност на Друштвото. Стратешката определба на менаџментот е негување на постоечкиот кадар и отворање можности за негов континуиран развој.

Кадарот со кој располага ТЕ-ТО АД Скопје е избран и се избира согласно знаења и способности кои се базирани на специфичните потреби во секој сектор.

ТЕ-ТО АД Скопје го следи развојот на вработените преку мерење на компетенциите потребни за извршување на работните задачи. Преку мерење се идентификуваат оние компетенции кај вработените кои треба да се развиваат во иднина за поефикасно остварување на секторските и на компаниските цели. Откако компетенциите на кои треба да се работи се идентификувани, се организираат обуки, менторство и адекватни методи за нивно подобрување со што се гради компетентен кадар кој е спремен да одговори на сите предизвици со кои се соочува Друштвото. Мерењето на компетенциите се спроведува еднаш на две години.

Заедно со извршувањето на работата, паралелно тече и процесот на постојано надградување на знаењата и дополнување на вештините во работата заради ефикасно справување со предизвиците кои произлегуваат од работењето, но и со постојаните новини и унапредување во доменот на енергетиката.

ТЕ-ТО АД Скопје се стреми да биде во тек со современите трендови применувајќи нови иновации поврзани со природата на работата. Постојаното надградување на персоналот и усвојувањето на нови знаења, стекнување на нови, дополнителни вештини, се составен дел од обуката на персоналот на ТЕ-ТО АД Скопје.

Обуките во континуитет се реализираат преку работните процеси, но се посетуваат и обуки кај произведувачи, или сертифицирани застапници на опрема вградена во електраната. Обуките се реализираат преку учество на конференции, семинари или советувања во области поврзани со работата на Друштвото.

Согласно законската регулатива, вработените во секторот производство поседуваат сертификати за работа со уредите вградени во електраната. Услов за полагањето на стручните испити е соодветно работно искуство. Постојаното надградување на знаењата на кадарот се спроведува во континуитет и претставува алатка за оспособувањето на вработените за успешна подготовка и полагање на неопходните стручни испити, но и за успешна работа со уредите, опремата и процесите кои во електраната.

Персоналот во континуитет покажува висока свест и одговорност за својата работа и презема иницијативи за професионално лично унапредување и надградување. Постојано се следат настаните и трендовите за ваков тип на постројки и особено е важно дека постои проток и интерна размена на информации и знаења со што се дава особен придонес за успешна тимска работа и постигнување добри резултати.

Организацијата на работата се одвива според утврдените области на дејствување распределени по сектори, при што секој сектор е задолжен со исполнување на својот дел од обврските. Бројот на вработени и организациската структура придонесуваат за компактност во реализација на работните

задачи и непосредна соработка и комуникација меѓу засегнатите сектори, а понекогаш и на сите сектори, зависно од барањата кои ги поставува извршувањето на конкретните задачи.

На почетокот на 2023-та година ТЕ-ТО АД Скопје имаше 63 вработени, додека на крајот од годината бројот на вработени достигна 70 работници. Зголемувањето се должи пред се на зголемениот обем на работни задачи во компанијата.

Согласно утврдените работни места, пополнетоста на крајот на 2023 година е следната:

Генерален директор	1 извршител
Советник на генералниот директор	1 извршител
Административен директор	1 извршител
Административен асистент/Архивар	1 извршител
Раководител на возен парк и обезбедување	1 извршител
Технички директор	1 извршител
Советник на генералниот директор за развој и инвестиции	1 извршител
Раководител на производство	1 извршител
Планер во производство	1 извршител
Сменоводител	5 извршители
Оператор инженер	8 извршители
Оператор техничар	2 извршители
Оператор техничар и работник за ППЗ	4 извршители
Сениор технички оператор	1 извршител
Раководител на одржување	1 извршител
Одговорен инженер за подготовка и планирање на раб. процес во одржување	1 извршител
Главен инженер за електрично одржување	1 извршител
Главен инженер за машинско одржување	1 извршител
Главен инженер за инструментација и контрола	1 извршител
Инженер за електрично одржување	2 извршители
Инженер за машинско одржување	3 извршители
Машински техничар	1 извршител
Инженер за инструментација и контрола	1 извршител
Техничар за инструментација и контрола	1 извршител
Инженер за хемиски процеси	2 извршители
Инженер за арх. тех. кореспонденција и кореспонденција	1 извршител
ИТ Инженер	1 извршител
Сервисер за информатичка опрема и технологија	1 извршител
Комерцијален директор	1 извршител
Аналитичар за анализа и обработка на податоци	1 извршител
Трговец и аналитичар за енергенси	1 извршител
Трговец за електрична енергија/аналитичар за пазари на електрична енергија	1 извршител
Директор за финансии и сметководство	1 извршител
Сметководител	2 извршители
Финансиски асистент	1 извршител
Раководител на сектор за логистика и набавки	1 извршител
Стручен соработник за набавки	1 извршител
Магационер	1 извршител
Директор за правни работи	1 извршител
Правник	1 извршител
Одговорен инженер за животна средина, ЦДМ и ИСО стандарди	1 извршител
Стручно лице за БЗР и одговорен инженер за градежни работи	1 извршител
Работник за обезбедување и ППЗ	5 извршители
Хигиеничар	2 извршители
Хигиеничар и работник за обезбедување и ППЗ	1 извршител

5 БЕЗБЕДНОСТ

5.1 Безбедност и здравје при работа (БЗР)

Во текот на 2023 година во ТЕ-ТО АД немаше повреда на вработените на работно место.

Многу значајно е тоа што воведовме ИМС (Интегриран Менаџмент систем), односно ги имплементиравме следните стандарди:

ISO 9001:2015, Систем за управување со квалитет – (воведен од порано)

ISO 14001:2015, Систем за управување со животна средина

ISO 45001:2018, Систем за управување со здравјето и безбедноста при работа

Со ова се оствари планот кој беше во програмата за унапредување на БЗР.

Во овој период редовно е набавувана лична заштитна опрема согласно потребите.

Сите потребни лекарски прегледи се реализирани.

Основни обуки за БЗР беа реализирани за сите ново вработени, а беа подготвени и Проценки на ризик за ново формираните работни места.

Потребните средства во сандачињата за прва помош беа обновени.

Редовно се вршени контроли за почитување на мерките за БЗР и за секој кој работи на територијата на ТЕ-ТО е направено безбедносно воведување и издадена е дозвола за влез.

Исто така, согласно Законот за техничка инспекција и законот за БЗР редовно беа правени сите потребни испитувања на опремата и средствата за работа од овластени фирми.

5.2 Противпожарна заштита (ПП)

Во 2023 година беше ангажирана фирмата “Фирекс, Скопје“ заедно со специјалисти од компанијата “Вир Системи“, Србија за сервисирање/испитување и тестирање на стабилните инсталации за откривање, јавување и гасење на пожари и откривање на експлозивни смеси (Minimax и Silvani) и хидрантската опрема во ТЕ-ТО, што е годишна обврска согласно Законот за ПП заштита. Годишното испитување на целокупниот ПП систем во ТЕ-ТО е реализирано во текот на месец мај 2023 година.

Сите надворешни ПП апарати се тестирани два пати годишно и тоа во јуни и декември 2023 година додека сите внатрешни апарати еднаш годишно во јуни 2023 година, согласно Законот за ПП.

Сите тестирања на ПП системот на месечно ниво предвидени со интерните упатства редовно се изведуваат од страна на Стручното лице за ПП заштита и операторите од одделот Производство.

Извршена се корекции на постојната опрема во електраната согласно увидувањата на одделот за БЗР и инспекциските наоди при годишното тестирање на ПП системот.

5.3 Заштита и спасување

Во делот на Заштита и спасување, Процената на загрозеност од природни непогоди, епидемии, епизоотии, епифитотии и други несреќи е направена мала промена. Тоа се однесува во делот на Персоналниот состав на штабот за З и С и во прилогот за Механизациони и превозни средства на располагање на силите за заштита и спасување. Правилникот за ПП заштита не е менуван.

Во 2023 година, исто така се изврши обука за вработените кои се во единицата за Заштита и спасување, согласно законот за Заштита и спасување.

Исто така, изведовме вежба за Противпожарна заштита, превенција и евакуација на повредени, посетители и персонал на главно соборно место (безбедно место).

Во истата учествуваа Институтот за јавно здравје, Територијалната противпожарна единица на Град Скопје, Дирекцијата за Заштита и Спасување на Република Македонија, како и Бирото за Јавна Безбедност (БЈБ).

5.4 Осигурување

После спроведена постапка за избор на компанија за колективно осигурување на вработените од последици од несреќен случај за 2023 година, како најповолна понуда беше избрана понудата на Eurolink Осигурување.

Осигурувањето на опремата на ТЕ-ТО АД Скопје во 2023 година е преку Халк Осигурување како “fronting” компанија.

Во 2023 немаше пријавено штети на опремата во ТЕ-ТО АД Скопје.

6 ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТИ ОД РАБОТЕЊЕТО

Во 2023 година ТЕ-ТО АД Скопје оствари вкупни оперативни **приходи** од работењето во износ од **12.639.153 илјади денари**. Структура на оперативните приходи во 2023 година:

- Приходи од продажба на електрична енергија ..... 11.647.779 илјади денари
- Приходи од продажба на топлинска енергија..... 986.154 илјади денари
- Останати приходи ..... 5.220 илјади денари

Во 2023 година ТЕ-ТО оствари вкупни **расходи** од **12.394.645 илјади денари**, од кои најголемо учество имаат следниве расходи:

- Набавка на гас, транспорт и царина за сопствени потреби ..... 10.241.620 илјади денари
- Набавка на електрична енергија за продажба ..... 1.174.400 илјади денари
- Трошоци за амортизација ..... 491.457 илјади денари
- Трошоци за резервни делови и материјали за одржување .....80.445 илјади денари
- Трошоци за вработените ..... 146.575 илјади денари
од кои трошоци за менаџерски бруто плати ..... 32.873 илјади денари
- Вредносно усогласување (обезвреднување) на краткорочни побарувања.....80 илјади денари
- Останати оперативни трошоци ..... 171.819 илјади денари
- Расходи од финансирање .....88.249 илјади денари.

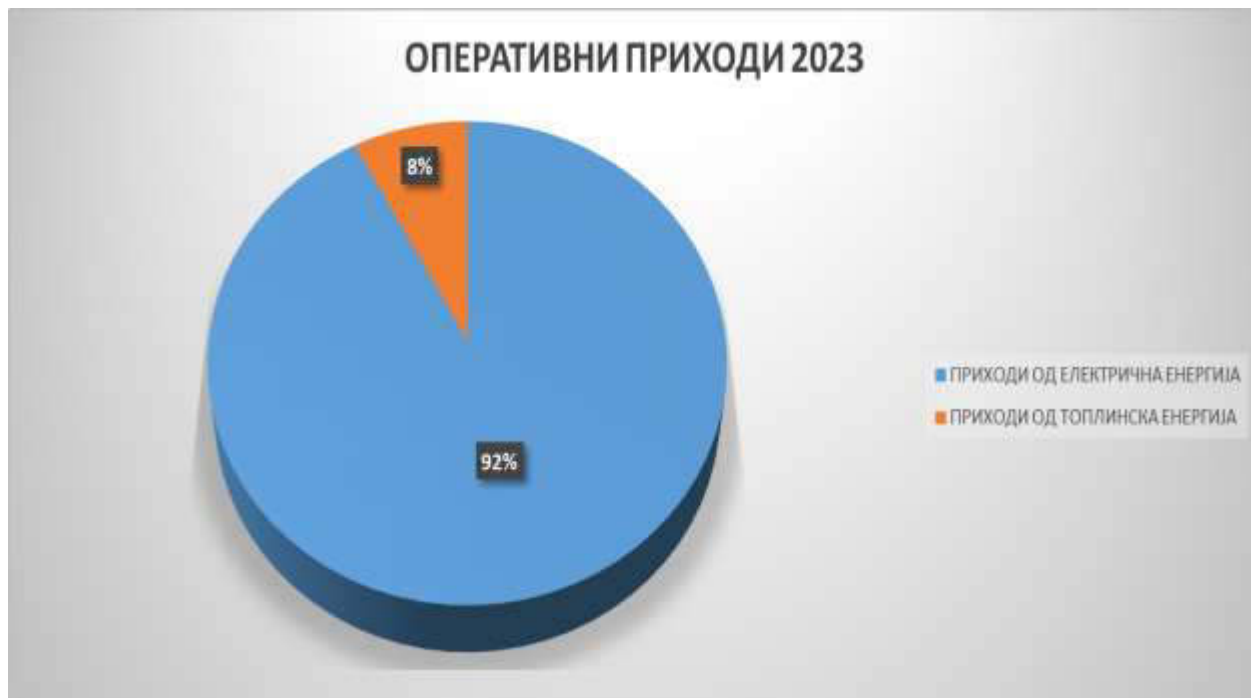
ТЕ-ТО АД Скопје во 2023 година оствари **добивка пред оданочување од 244.525 илјади денари**, односно **нето добивка во износ од 198.775 илјади денари**. Добивката ќе биде пренесена во акумулирана добивка.

Со Решение на Основен суд Скопје II Скопје број 3 СТ 124/18 и 160/18 од 14.06.2018, кое е правосилно и извршно, Планот за реорганизација на ТЕ-ТО АД Скопје се одобри и стана правосилен на 30 август 2018. Со ова Решение ТЕ-ТО АД Скопје е задолжено да изврши отпис на обврските кон доверителите на ТЕ-ТО АД Скопје со необезбедени побарувања во висина од 90%, а останатите 10% ќе доспеат за плаќање во 2028 и 2029 година. Во периодот од носењето на решението до 2028 година, ТЕ-ТО АД Скопје е должно да ги отплаќа кредитите кон Ландес Банка Берлин од Германија и Комерцијална Банка АД Скопје кои се обезбедени доверители согласно кредитните договори. За побарувањата на банките не е направен отпис. ТЕ-ТО АД Скопје е должно да го исполнува Планот за реорганизација се до 2030 година.

Во текот на 2023 година ТЕ-ТО АД Скопје навреме ги плати обврските кон Ландес Банка Берлин, а кредитот од Комерцијална Банка АД кој беше составен дел на Планот за реорганизација во целост е вратен во 2020 година. Со ова, ТЕ-ТО АД Скопје во 2023 го исполни Планот за реорганизација.

Групацијата на 31 Декември 2023 година има тековни средства кои се поголеми од тековните обврски за 987.795 илјади денари.

Во прилог е даден графички приказ за процентуално учество на приходите.

7 ИНТЕГРИРАН МЕНАЏМЕНТ СИСТЕМ (ИМС)

Во ноември 2023 година ТЕ-ТО АД Скопје успешно ја заврши ресертификацијата на Стандардот за управување со квалитет - ISO 9001:2015 и сертификација на Стандардот за заштита и управување со животната средина ISO - 14001:2015 и Стандардот за безбедност и здравје при работа согласно - ISO 45001:2018 година. Сите три стандарди се имплементирани во Интегриран Менаџмент Систем (ИМС) и се сертифицирани од страна на Quality Austria. Со воведувањето на Стандардот за управување со животната средина и Стандардот за безбедност и здравје при работа, ТЕ-ТО АД Скопје уште еднаш ја потврди посветеноста кон постигнување на високи норми за заштитата и унапредување на животната средина и за безбедноста и здравјето на вработените.

Во септември 2023 година склучен е договор со фирмата “Квалитет ДОО” и започнато е со имплементација на Стандардот за безбедност на информации, сајбер безбедност и заштита на приватноста - ISO 27001:2022. Обврската за воведување на овој стандард произлегува од “Правила за Сајбер безбедност” донесени од Регулаторна комисија за енергетика и водни услуги според кои нашата компанија треба да го воведо овој стандард најдоцна до крајот на 2024 година. Имплементацијата на овој стандард продолжува, а сертифицирањето е планирано во ноември 2024 година.

8 ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧНА И ТОПЛИНСКА ЕНЕРГИЈА

8.1 Постигнати резултати

Во текот на 2023-та година електраната ТЕ-ТО АД го задржа позитивниот тренд на редовно работење за производство на електрична и топлинска енергија. Притоа електраната работеше делумно во базен режим, а делумно во таканаречен “пик/врвен” режим со 108 старт/стоп циклуси во текот на цела година. Електраната притоа реализираше вкупно 6682 работни часови, односно во просек 61,87 работен час по реализиран старт.

Во 2023-та година вкупно беа остварени 312 комерцијални работни денови, што претставува зголемување во однос на претходната година кога беа остварени 238 комерцијални работни денови. Остварено беше следното месечно производство:

Месец:	Производство Електрична Енергија	Производство Топлинска Енергија
	MWh	MWh
Јануари	98.107,12	60.437
Февруари	122.270,64	58.434
Март	121.746,19	48.847
Април	136.109,43	32.785
Мај	965,57	0
Јуни	109.724,80	0
Јули	133.113,83	0
Август	144.171,89	0
Септември	128.160,22	0
Октомври	137.947,51	5.242
Ноември	112.507,88	42.675
Декември	62.406,16	35.626
ВКУПНО:	1.307.231	284.046

Оствареното производство во текот на 2023-та година е втор најдобар резултат на производство на електрична и на топлинска енергија во досегашното 12 годишно работење. Подобар резултат беше единствено остварен во 2021-ва година (1,503,242 MWh електрична со 357,848 MWh топлинска енергија).

Континуирано подобрување:

Во текот на 2023-та година, системите оперираа стабилно без поголеми проблеми односно отстапување од номинираното производство. Вкупниот дебаланс од номинираното производство изнесуваше 0,15 % или 2.015 MWh. Вкупното производство на електрична енергија во 2023-та година

изнесуваше 1.307 GWh, додека вкупното производство на топлинска енергија изнесуваше 284 GWh. Споредено со 2022-ра година се добиваат следниве резултати:

Година	Произведена ел. енергија GWh	Произведена топлинска енергија GWh	Дебаланс електричен (проценти):
2023	1307	284	0,15 %
2022	927	307	0,11 %
разлика	380	-23	0.04 %

Зголеменото производство од 380 GWh електрична, се должи на стабилизирани цени на природниот гас и електрична енергија на пазарите кои и покрај намалената маржа на работење, овозможија зголемена утилизација на електраната. Дополнително влијанието на глобалното затоплување и релативно благите зими, како и недоволната оптимизација при водењето на системот за дистрибуција на топлинска енергија од страна на дистрибутерот кој не овозможи максимално превземање на топлина од ТЕ-ТО, придонесе за намалување на производството на топлинска енергија од електраната. Иако електраната оствари зголемен број на работни часови, производството на топлинска енергија е намалено за 23 GWh.

Во текот на 2023-та реализирана е терциерна регулација mFRR+ од вкупно 4.753 MWh и mFRR- од вкупно 64.774 MWh, како и секундарна регулација aFRR од +2.914 MWh и -3.869 MWh кон високонапонската мрежа на МЕРСО. Се забележува тренд на зголемување на користењето на системските услуги споредено со претходните години.

Електраната во 2023-та година не работеше само во месец Мај и почетокот на месец Јуни. Овој месец беше искористен за спроведување на ремонтни активности на целокупната опрема и беше реализиран еден тест старт на електраната.

Вкупните оперативни часови на електраната, мерени на ниво на гасна турбина изнесуваа:

Еквивалентни Часови	Оперативни часови со внесени фактори	Циклични Настани	Стартови	Оперативни Часови
ЕОН	WОН	WCE		ОН
2018				
5414	3564	185	155	3563
2019				
5612	4465	115	110	4466
2020				
5631	5141	49	49	5140
2021				
7415	7063	35	16	7029
2022				
6095	4706	139	114	4674
2023				
8319	6682	163	108	6682

Доколку се споредат вредностите во 2023-та година со вредностите во претходните години, се забележува дека повторно имаме висок број на стартави, но оваа година за разлика од претходната и зголемен број на оперативни часови. Трендот на “пик” оперирањето, кое што беше карактеристично за периодот од 2014-та до 2019-та година, е повторно актуелен во последниве две години, и за жал проекциите се дека базното работење ќе станува се потешко за реализација од комерцијални причини.

Доколку се погледнат главните индикатори на перформанси во одделот Производство за 2023-та година, се заклучува дека сите се задржани во добри граници.

Индикаторот за без инциденти и грешки при издавање на работни дозволи, кој нормално е со таргет нула, оваа година беше надминат и имавме еден регистриран инцидент. Инцидентот беше од помал обем, без повреди, предизвикан од неправилно испразнет цевковод.

Индикаторот Расположливост (Availability) изнесуваше 89,789%, со 10,205% планирана недостапност и само 0,006 % непланирана недостапност (само 30 минути). Самиот факт дека непланирана недостапност од само 0,006 % е многу ниска, укажува дека во текот на 2023-та лесно и без застои се надминувале сите технички проблеми на електраната. Во планираната недостапност од 10,2% најголем удел има планираниот редовен ремонт во месец Мај.

Индикаторот Дебаланс, како што веќе погоре беше дадено, е значително под проектираните вредности од <0,5 %, и истиот изнесуваше само 0,15%. Индикаторот Доверливост при стартување чија проектна вредност е над 98%, изнесуваше 98,15%. Од 108 планирани стартави при 2 стартави имаше одредени проблеми и задоцнување при реализација на номинациите. Едниот проблем настана при стартот на 6-ти јануари кога поради проблем со системот за главно ладење на кондензаторот, реагираше заштитата на нископритисниот бајпасен вентил и предизвика брзи промени во нивото во нископритисниот резервоар. Вториот проблем настана на 8-ми Јануари кога при преминување од таканаречен pilot во premix режим на согорување, се изгасна пламенот во гасната турбина. Ефикасноста на електраната исто така беше на високо ниво, и средната ефикасност во текот на 2023-та година изнесуваше 52,77% (средно-годишна комбинирана ефикасност од кондензациски и когенеративен режим изразена во однос на горна топлинска моќ на гасното гориво).

За подобро мониторирање на перформансите на одделот Производство беа дефинирани и нови индикатори на перформансите кои ќе се следат на годишно ниво. Тоа се индикаторите испади на парна турбина (таргет под 1 – реализирано 5), испади на гасна турбина (таргет под 1 – реализирано 5), време на заштитно намалување на моќноста (таргет под 120 секунди – реализирано 148,5 s). Овие индикатори се воведоа бидејќи се забележа тренд од зголемени испади и заштитно намалување на моќноста во текот на 2023-та. Анализата на причините покажува дека најголем број од испадите се предизвикани од проблеми во високонапонскиот преносен систем на МЕРСО и во помала мерка заради непостоење на редувантност на 110 kV далекуводи кои ја поврзуваат електраната со високонапонската мрежа. Табелата подолу ги сумира сите настани во последните 3 години кои се случуваат на високонапонската мрежа и директно влијаат на електраната. Се забележува зголемениот број на проблематични настани, вкупно 7 во текот на годината, од кои 3 настани завршиле со испад на електраната, 3 со заштитно намалување на моќноста, а 1 се случил во период на застој и немало последици.

Year	HV disturbance or GSU on ONE OHL events			
	Data	event	time	RESULT
2020	3/29/2020	Skopje 1/ CB open	06:22:31	CCPP standstill
	4/13/2020	Skopje 1/ CB open	16:28:12	CCPP standstill
	9/17/2020	Skopje 1/ CB open	06:07:03	ST-Trip; GT PLS
2022	2/13/2022	Skopje 4/ CB open	17:18:00	GT PLS, Deloading
	7/24/2022	Skopje 1/ CB open	18:57:47	70-80MW Net, CCPP sturt up, no consequences
2023	2/23/2023	Skopje 1/ CB open	15:09:45	GT PLS, Deloading
	5/27/2023	Skopje 1/ CB open	04:40:58	CCPP standstill
	7/23/2023	Skopje 1/ CB open	18:32:00	GT PLS, Deloading
	7/23/2023	HV disturbance	21:54:00	CCPP trip (GT/ST el protection)
	09-08-23	Skopje 4/ CB open	05:39:29	GT PLS, Deloading
	9/22/2023	Skopje 1/ CB open	06:20:08	CCPP trip (GT flame off)
	10/23/2023	Skopje 4/ CB open	23:03:06	Deloading, GT trip afterwards due to LP pumps failure

Заради значајно зголемените проблеми во преносниот систем кои влијаат на стабилноста и сигурноста на ТЕ-ТО АД, се обротивме до МЕПСО со цел нивно минимизирање и превенирање.

Во текот на 2023-та година, беа воведени и дополнителни ИСО стандарди во компанијата и нормално во одделот Производство. Па покрај ИСО9001, компанијата се сертифицираше и за ИСО14001 – систем за заштита на животна средина, како и ИСО45001 – систем за управување со безбедност и здравје.

Од технички аспект, се реализираа и три проекти кои директно влијаат на зголемување на производството и ефикасноста на електраната.

Првиот позначаен проект е инсталацијата и вклучувањето во погон на систем за водена магла во гасната турбина, кој во летните месеци допринесува за зголемување на моќноста од турбината до 13-тина мегавати при соодветни надворешни услови. Системот беше ставен во употреба во почеток на Септември, при самиот крај на летниот период, кога успеавме да произведеме дополнителни 600 MWh енергија.

Вториот проект беше инсталацијата на фотоволтаици на кровот од халата на парната турбина. Истите беа ставени во функција во средината на Мај, а допринесоа со производство од 36,7 MWh енергија до крајот на годината.

Третиот реализиран проект, беше поедноставен и опфаќаше инсталација на цевковод за довод на компримиран инструментален воздух до гасниот компресор. Овој воздух се користи за генерирање на Азот за заптивање на лежиштата кај центрифугалниот гасен компресор, како и за управување на пневматските вентили. Со неговата реализација во ТЕ-ТО АД производството на компримиран воздух

целосно се централизираше и се реализира од два ефикасни компресори. Истовремено беа отстранети од употреба двата помали и енергетски по не-ефикасни компресори кои беа дедигирани за потребите на гасниот компресор. Со ова се намалија трошоците за одржување, а се овозможи и поедноставно производство на компримиран воздух.

8.2 Проектирани индикатори на перформансите за 2024-та година

За 2024-та година очекувано е Распожливоста на електраната да остане на нивото од околу 85%, додека непланираната недостапност да изнесува под 0,2%. Проектираната вредност на Дебалансот е истиот да се движи околу 0,2% и да биде под зацртаниот моментален таргет од 0,5%. За очекување е Доверливоста при стартување и Ефикасноста да се движат на високо ниво и да изнесуваат околу 98% и 52% соодветно. Поради комерцијални причини и непредвидливите пазари за електрична енергија и гасното гориво, производството не може прецизно да се прогнозира и за очекување е продолжување со комбинација од базен и пик/врвен режим на работа со чести прекини од комерцијални причини. Во 2024-та години планирано е воведување на систем за подобар енергетски мониторинг, кој треба да даде насоки за понатамошни подобрувања и заштеди во процесот, а дополнително се планира и реализација на систем за оптимизирање на греењето на електраната и административната зграда.

9 ТРГОВИЈА И РЕАЛИЗАЦИЈА НА ПРОИЗВОДСТВОТО

После тешката енергетската криза во 2022 година, 2023 година беше година на консолидација и стабилизирање на пазарот, во која сè уште се чувствуваа последиците од кризата. Цените на електричната енергија и природниот гас на берзите забележаа надолен тренд. Ова намалување на берзанските цени позитивно влијаеше на ликвидноста на пазарите, преку драстично намалување на висината на потребен обртен капитал за сервисирање на тековното работење на компаниите, вклучително и ТЕ-ТО АД Скопје. Тоа придонесе да се зголеми бројот на трговци кои учествуваа на тендерите на ТЕ-ТО и се зголеми конкуренцијата и диверсификацијата на продажбите. Од друга страна, ликвидноста на македонскиот пазар како премиален пазар од гледна точка на ТЕ-ТО АД, ја нарушуваше државниот производител АД ЕСМ кој согласно владини одлуки продаваше електрична енергија по ограничени цени кон голем дел од либерализираниот пазар: ЕВН Хоме, ЕВН Дистрибуција, МЕПСО како и буџетските потрошувачи. Ова доведе најголемиот дел домашниот пазар на електрична енергија да биде практично ограничен, со лоша ликвидност и отежната продажба на електричната енергија. Од друга страна ваквата состојба придонесуваше за зголемување на извозот на енергијата произведена од ТЕ-ТО што доведува до загушувањата на границите заради ограничувањата на преку-граничните електро-преносни капацитети, што пак директно негативно влијае на цените за извоз на електрична енергија.

Заради немањето на можност да се обезбеди фиксна цена на природниот гас на подолг временски период ТЕ-ТО АД Скопје беше приморан да објавува месечни повици за продажба на електрична енергија, без можност да го фиксира производството на подолг временски период. Односно, ТЕ-ТО АД ја продаваше произведената електрична енергија на долгогодишните партнери на месечна, дневна и Intra-day основа.

Со цел оптимизација на производството на електраната и обезбедување на дополнителна добивка ТЕ-ТО АД Скопје купуваше електрична енергија од деловните партнери за оптимизација на

производството и остварување дополнителни добивки од дневниот пазар. Дополнително, компанијата беше активна на пазарот на системски услуги овозможувајќи секундарна и терциерна регулација за потребите на МЕПСО.

Во месец мај 2023 година во организација на MEMO започна со работа организиран пазар на електрична енергија, со сегмент ден-однапред, на кој активно учествува и ТЕ-ТО АД Скопје.

Преку примена на сите наведени продукти, ТЕ-ТО АД Скопје успеа да ја реализира следната продажба на енергија:

2023	Произведена Електрична Енергија	Продадена	
		Електрична Енергија	Топлинска Енергија
	[MWh]	[MWh]	[MWh]
јануари	98,107	102,485	60,437
февруари	122,271	131,002	58,434
март	121,746	129,974	48,847
април	136,109	138,502	32,785
мај	966	1,008	-
јуни	109,725	115,738	-
јули	133,114	136,842	-
август	144,172	149,346	-
септември	128,160	133,774	-
октомври	137,948	145,304	5,242
ноември	112,508	119,915	42,675
декември	62,406	65,454	35,626
Вкупно	1,307,231	1,369,344	284,046

Како и претходните години ТЕ-ТО АД Скопје купуваше природен гас на македонско - бугарската граница. Набавениот природен гас се користеше исклучиво за потребите на производство на електраната. Во 2023-та година операторот на системот за пренос на природен гас АД НОМАГАС ги имплементираше правилата за балансирање на системот за пренос на природен гас, во кои се предвидуваат надоместоци за дебалансирање на системот.

Набавени количини на природен гас во 2023-та година:

2023	Номинирана потрошувачка на природен гас	Реализирана потрошувачка на природен гас	Дебаланс на природен гас	
			Позитивен*	Негативен**
	[MWh]	[MWh]	[MWh]	[MWh]
јануари	233,851	238,560	5,079	-9,789
февруари	289,656	291,166	14,810	-16,320
март	284,485	284,025	16,233	-15,773
април	308,604	310,230	6,689	-8,316
мај	2,000	2,478	0	-478
јуни	245,694	244,041	9,556	-7,903
јули	278,470	292,706	3,178	-17,414
август	302,675	316,363	2,166	-15,855
септември	270,692	281,336	3,420	-14,064
октомври	301,836	305,119	5,813	-8,487
ноември	255,928	260,029	3,213	-7,419
декември	143,640	149,165	455	-5,951
Вкупно	2,917,532	2,975,219	70,613	-127,768

* Позитивен дебаланс, природен гас оставен во дистрибутивна мрежа

** Негативен дебаланс, природен гас преземен од дистрибутивна мрежа

Дебалансите на гасна страна се должи на непредвидливите временски услови кои тешко се прогнозираат при номинирањето како и заради испорачаните системски услуги на операторот на електро преносниот систем МЕПСО кои се непредвидливи. Дебалансите на гасна страна изнесува до околу 5% од номинацијата на ТЕ-ТО АД Скопје, што е доволно ниско ниво.

Во 2023 се намали финансиската успешност на компанијата во однос на претходните неколку години заради влошените пазарни прилики односно намалениот однос на цените на електрична енергија на берзите во однос на цените на природниот гас. Значително се намали и потенцијалот за добивки од трејдинг операциите преку оптимирање на месечните со дневни продукти како и од регулационите системски услуги заради намалената променливост на пазарот на електрична енергија и пониските апсолутни цени. Исто така негативно влијаеше и продолжувањето на кризната состојба со снабдувањето со топлинска енергија објавена од Владата во периодот Јануари – Април 2023 година кога цената на топлинската енергија од ТЕ-ТО согласно одлука на регулаторната комисија за енергетика РКЕ беше ограничена на 60 % пониска од цената на топланите. На почетокот од грејната сезона 2023/2024, Регулаторната комисија за енергетика донесе нов правилник за цена од нерегулирани производители на топлина каков што е ТЕ-ТО со кој се намали разликата на цената за ТЕ-ТО во однос на топланите, но сеуште таа разлика беше повисока од 15%, како што беше пред енергетската криза.

10 СЕРВИСИРАЊЕ, ОДРЖУВАЊЕ И РЕМОНТНИ АКТИВНОСТИ, ПЛАНИРАНИ И РЕАЛИЗИРАНИ ПОДОБРУВАЊА

10.1 Вовед

Во 2023 година Одделот за Одржување ги реализираше своите активности како одделна организациона единица со дефиниран специфичен обем на активности и задолженија во рамките на техничкиот сектор во организационата шема на Друштвото, кој се грижи за техничка исправност на севкупната технолошка опрема во термоелектраната. Одделот е раководен од раководител, кој ги координира активностите помеѓу одделните групи во Одделот за одржување, и ја координира работата со Одделите за производство, финансии и набавки.

Одделот за одржување е екипиран со персонал кој е организиран во шест работни групи и тоа: група за одржување на електрична опрема и инсталации, за одржување на машинска опрема и инсталации, за одржување на инструментација и системи за контрола, за хемиски процеси, ИТ група како и за подготовка и планирање на работниот процес во одржување и архивирање на техничка документација, кои својата активност ја лоцираат во различни области на специјалност за кои се стручно оспособени.

10.2 Активности на Одделот за одржување во 2023 година

Во периодите Јануари – Април и Јуни – средина на Декември 2023, работните групи од Одделот за одржување беа вклучени во процесот на одржување на опремата од термоелектраната во погонски услови. Извршителите од Одделот беа директно вклучени во реализација на планираните активности за одржување на опремата, како и решавање на проблемите поврзани со функционирањето на деловите на опремата, дефектите кои се јавија во тој период и ажурирањето на документацијата поврзана со набавка на резервни делови и потрошен материјал. Некои од активностите чија реализација зависеше од потребата термоелектраната да биде во застој, беа реализирани во текот на ремонтниот период и краткиот застој на термоелектраната на крај од Декември 2023.

Во периодот на планираниот ремонтен застој (од Мај до почеток на Јуни) како и краткиот застој во Декември 2023 (од комерцијални причини), задачите реализирани од Одделот опфаќаа реализација на планот за превентивно и предиктивно одржување согласно препораките на производителите на опремата, реализација на периодичните законски инспекции како и организирање и реализација на активностите за решавање на дефектите кои не можеа да се реализираат во погонски услови.

Најважни активности во 2023 година:

- А4 Инспекција на Гасната Турбина (ГТ);
- Инспекција на Генераторот на Гасната Турбина и неговите помошни системи (систем за синхронизација, заштита и системот за возбуда и стартување на генераторот);
- Периодична инспекција на Парната Турбина (ПТ) од мал обем која опфати проверка на прскалките и задниот ред на лопатки од турбината како и проверка и тест на сите акумулатори на притисок;
- Инспекција на Генераторот на Парната Турбина и неговите помошни системи (систем за синхронизација, заштита и системот за возбуда);
- Преглед на лизгачките прстени од системот за возбуда на генераторот на ПТ, корекција (обработка/огрубување) на истите со метод на абразија, како и на спиралниот жлеб на генераторот на ПТ. Подесување на рапавоста на површината на лизгачките прстени (Sliprings) на Генераторот од Парна Турбина во граници на: $0,5 \mu\text{m} < \text{Ra} < 0,6 \mu\text{m}$;
- Инспекција на заземјувањето, громобранската инсталација и на системот за катодна заштита на електраната;
- Периодичен преглед на опремата во GIS постројката, вклучително и ВН ормани, кабловски канали и т.н. Замена на заптивањето на куќиштето од напонскиот трансформатор на ДВ Скопје 4;
- Годишен периодичен преглед на оклопената 15kV собирница, и SF6 прекинувачите на генераторите на парна и гасна турбина;
- Периодичен преглед на Дизел Генераторот и негова електрична и помошна опрема како и замена на оштетени акумулаторски батерии;
- Годишно испитување на нисконапонски (0.4 kV) електрични мотори (проверка на функционалност и термовизија);
- Заменета е оштетената вакуум пумпа (NASH, type: TC8/7) со нова;
- Периодична инспекција на Главни центрифугални пумпи , Помошни центрифугални пумпи, Маслени пумпи , ПП пумпи и нивна придружна опрема и инсталации, мобилен ПП агрегат , Потопни пумпи , Пумпи за дозирање хемикалии во системите и хемиски пумпи;
- Редовен C+D+E+O сервис на воздушните компресори, нивните сушачи, фаќачи на масло и дренажна опрема;
- Годишни физички / хемиски анализи на турбинските масла на ГТ, ПТ и Гасен компресор;
- Годишен сервис на генераторите на азот и нивната помошна опрема;
- Годишен сервис на компресорите на воздух и нивната помошна опрема;
- Периодична инспекција и чистење на резервоарот за дренирање на котелот утилизатор на отпадна топлина;
- Периодично тестирање и калибрација на против пожарна и инструментална/контролна опрема од ГТ, опрема и инсталации за детекција на гас (Tantronic);
- Тестирање и калибрација на BOP и HRSG инструменти за мерење притисок и температура кои се поврзани до ESD DeltaV системот, како и на инструментите за мерење притисок и температура инсталирани на парната турбина;
- Годишна инспекција на опремата во пречистителната станица, станицата за хемиски третман на вода, станиците за земање примероци и на дозирните инсталации согласно препораките на производителите на опремата;
- Инспекција и чистење на резервоарот за деминерализирана вода;

Реализирани периодични законски технички инспекции согласно закон за Техничка инспекција

- Годишно испитување на сигурносни вентили и опрема под притисок како и надворешна инспекција и инспекција на цевководи под притисок;
- Годишно испитување на крановите од прва, втора и трета категорија како и дигалки, опрема и алат за подигање и обесување во термоелектраната;
- Испитување на средно напонски електромотори (6,6 kV) (мерења на отпор на изолација, мерења на капацитивност и фактор на диелектрични загуби - tgδ при висок наизменичен напон со работна фреквенција, мерење на омска отпорност на фазните намотки);
- Годишно испитување на електричната заштита на генераторите на парната и гасната турбина од акредитирано тело како и на заштитата на 110 kV далекуводните полиња (Скопје 1 и Скопје 4);
- Годишен преглед на системите за заштита на Блок трансформаторот, Трансформаторот за сопствени потреби, Трансформаторот за стартување на гасната турбина, Трансформаторот за итни потреби како и нивната пратечка опрема;
- Гасно-хроматографска годишна анализа на маслата на трансформаторите;
- Годишно испитување на системи за непрекинато напојување (230 VAC/110 VDC, 110 VDC/230 VAC, 230VAC/24V како и на 110VDC исправувачи, 230VAC инвертори) и акумулаторските батерии (220 V, 110 V и 24V);
- Годишно испитување на системот за детекција на CH₄, O₂ и H₂ инсталирани во халата на гасниот компресор, гасната мерна станица и во просторијата со акумулаторски батерии;
- Годишно тестирање/сервисирање на стабилните инсталации за откривање, јавување и гасење на пожари и откривање на експлозивни смеси (Minimax и Silvani) во TE-TO;
- Периодична инспекција на Ex-Proof опремата инсталирана во експлозивни зони;
- Периодична верификација на турбинските протокомери за мерење на потрошувачката на природен гас, на двете гасни линии во гасната мерна станица;
- QAL 2 сертификација на анализаторот од уредот за континуирано мерење на емисија во атмосфера од оџакот на гасна турбина, калибрација, пресметка на варијабилност и валидација на системот;

Во 2023 година беше извршена имплементација на ИМС (интегриран Менаџмент систем) кој ги исполнува барањата на стандардите ISO 9001:2015 за управување со квалитет, ISO 14001:2015 за управување со животна средина и ISO 45001:2018 за управување со здравјето и безбедноста при работа. Во имплементацијата беа активно вклучени вработените во Одделот. Исто така се започна со имплементација на ISO 27001:2022 (стандард за управување со безбедност на информациите) во што беа вклучени вработените во ИТ групата.

10.2.1 Инспекција на Гасна Турбина

Во мај 2023 беше извршена А4 инспекција на Гасната турбина и нејзината помошна опрема со која се изврши:

- Бороскопска инспекција на турбината и компресорската секција на турбината;
- Преглед на комората за согорување, преглед и проценка на состојбата на турбинските горилници и копја, преглед на првиот степен од гасната турбина (турбинските лопатки);

- Преглед на состојбата на просторот за спречување на истекување на чадни гасови (GT Plenum), состојбата на тунелот кон лежиште бр.1 (NDE), изолационите касети од лежиштето;
- Проверка на соосноста на роторот и извршена корекција на носачот на статорски лопатки на компресорот, CVC 0.4mm на лево;
- Преглед на горилниците и мониторите на пламен како и замена на 2 горилници;
- Преглед на всисниот воздушен модул на гасната турбина (всисна решетка, филтерски секции, конусен дел), всисна комора во воздушниот компресор со регулационен елемент (VIGV) и преглед на второто лежиште на гасната турбина;
- Преглед на издувната секција на гасната турбина (состојба на лопатките од 5-тиот степен, TAT мерење, заштитните и изолациони лимови, состојба на конусот - дифузорот помеѓу гасна турбина и котел утилизатор);
- Преглед на вентилите и придушувачот за звук на системот за испуштање воздух од компресорот (Blow-Off) вклучително и NDT инспекција на заварените точки.

Оперативните часови на кои е извршена А4 инспекцијата се:

Вкупен број на стартови	971
Оперативни часови	40441
Еквивалентни оперативни часови	55068

10.2.2 Инспекција на Генераторот на Гасна Турбина

Во мај 2023 беше комплетирана “Б” инспекција на Генераторот на Гасната турбина со која се изврши:

- Општа инспекција на генераторот односно на ладилниците, куќиштето на статорот, роторот, намотките, четкиците и држачите на четкици, лизгачките прстени;
- Роботска инспекција на Retaining rings;
- Роботска (DIRIS) инспекција на генераторот;
- Бороскопска инспекција на генераторскиот конектор од пол до пол, согласно приложени документи од GE Power (CIB & TIL);
- Електрични тестови;
- Корекција на крајните намотки и проверка на индексот на поларизација на намотките на статорот, фаза по фаза, на 5000VDC.

Електраната беше пробно стартувана на 30 мај 2023 година а на 06 јуни 2023 година почна со комерцијална работа.

10.3 Планирани и Реализирани подобрувања на опремата во термоелектраната

Во текот на 2023 година вработените во Одделот за Одржување, во тесна соработка со Одделот за Производство, предложија мерки за подобрување на технолошкиот процес во термоелектраната-топлана со кои би се зголемила расположливоста и надежноста на процесот како и сигурноста во ракувањето на опремата во термоелектраната. Мерките кои беа одобрени од Менаџментот, се реализирани и се дадени во продолжение:

- Инсталиран, ставен во употреба и тестирана ефикасноста на новиот систем за вбризување на водена прашина во влезот за воздух на гасната турбина (Power Augmentation - Meefog) што обезбедува поголема моќност поради ладењето на влезниот воздух во турбината;
- Инсталиран и пуштен во функција систем за континуиран надзор на парцијални празнења на генераторот на гасната турбина;
- Заменет е оштетениот операторски HMI панел (тип KP400 Comfort) на GT SAM PLC;
- Инсталирани и ставени се во функција фотоволтаици на кровот од структурата на парната турбина;
- Заменета е опремата и оптичкиот комуникациски кабел за комуникација помеѓу ГИС и Националниот Диспечерски Центар МЕРСО;
- Надградба на MicroSCADA хардверот и софтверот во ГИС постројката преку инсталација на нови сервери и нова верзија на апликацијата;
- Инсталирана е опрема за временска синхронизација на сите средно напонски заштитни релеи;
- Реализација на IT проектот (нов Microsoft Exchange Server 2019 Standard сервер и клиент лиценци; Инсталација и конфигурација на Shoviv Lotus Notes на Office 365, специјален софтвер за миграција на e-mail пораки од Lotus Notes во Microsoft Exchange, инсталација и конфигурација на Microsoft Exchange e-mail accounts во Outlook апликација на сите десктоп компјутери и лаптопи; Инсталација на апликативен пакет во Pantheon: Business Inelegance, Document Management System, Electronic Archive, Management Reporting и Budgeting).

Сите овие подобрувања влијаат на расположливоста и доверливоста на опремата со цел намалување на процентот на непланирана недостапност на термоелектраната.

10.4 Статистички показатели од Одделот за Одржување во 2023 година

Во рамките на одделот “Одржување“ декларирани се 4 потпроцеси со следните зададени цели на реализација:

Пот-процес	КПИ	Цел
Планирано одржување	Процент на реализирани инспекции во однос на планираните	100 %
Тековно одржување	Расположливост / Стартна расположливост	мерлив во одделот Производство
	Број на решени пријави на дефект во однос на издадени пријави на дефект	>85 %
Технички преглед и периодични испитувања на опрема согласно закон	Процент на реализирани инспекции во однос на планираните	100 %
Управување со мерна опрема и калибрација	Процент на калибрирани/верифицирани мерни инструменти во однос на планираните	100 %

Специфичните индикатори на реализирани задолженија на крајот од 2023 година во процесот на одржување е даден во табеларен облик во продолжение:

ПРОЦЕСНИ ИНДИКАТОРИ	ПЛАН %	Законски %	Калибр. %	Решени дефекти %
Административна Група	98,5	100	N/A	82.5
Група за Хемиски Процеси	98,9	/	N/A	100
Група за Електрично одржување	99,1	100	N/A	95.9
Група за Инструментација и Контрола	90,2	/	N/A	97.7
Група за Машинско одржување	95,7	100	N/A	92.0
Одржување на ГЕ (Алстом) опрема	92.0	/	N/A	99.3
Вкупно за одделот Одржување	97,19	100	N/A	94.08

Овие индикатори укажуваат на успешна вкупна реализација на планот, а производните резултати и расположливоста на опремата тоа и технички го потврдуваат. Сепак, не сите планирани активности се реализирани во планираните временски рамки. Нереализираните планирани активности во најголем дел се однесуваат на одредени подобрувања на градежните структури како и на дел од опремата со цел подобро оперирање и одржување на истата. Овие активности не влијаат на расположливоста на електраната.

Во рамките на тековно одржување се решаваат проблемите поврзани со функционирањето на деловите на опремата како и дефектите кои се јавија во тој период. Работните налози кои не се реализирани во текот на 2023 година главно се однесуваат на проблеми кои не можат да се реализираат

без соодветни резервни делови (заради долг рок на испорака), или пак е неопходен подолг застој на термоелектраната. Имено, поголем период од годината електраната работеше во “базен” режим на работа а само во периодот Јануари – Март и почетокот на Декември електраната работеше во комбиниран “пик” и “базен” режим на работа (од комерцијални причини). Активностите кои не се завршени, не влијаат на спремноста на електраната за работа т.е. не се од суштинско значење за работењето на електраната.

10.5 Обем на задолженија и реализирани работи

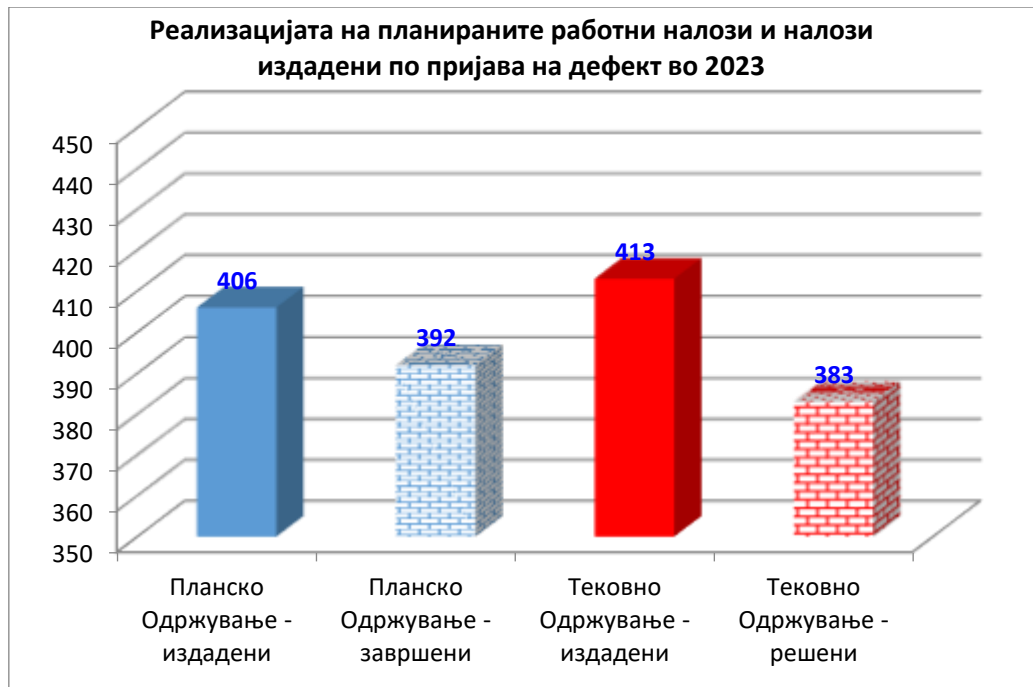
Во 2023 година, работните групи во Одделот за одржување беа задолжени со 819 работни налози и задолженија од друг облик (само со Пријава на Дефект или извадоци од Дневниот Извештај од Работењето на Одделот за Производство).

Распределбата на налозите за работа, по години, за секоја група во Одделот е прикажан во табелата дадена во продолжение:

Група	Број на Работни налози	Број на Работни налози	Број на Работни налози	Број на Работни налози	Број на Работни налози	Број на Работни налози
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Електро одржување	306	182	200	206	181	180
Машинско одржување	415	189	251	220	261	179
GE Power	53	81	122	124	69	73
Контролни системи и инструментација	181	151	137	103	131	123
Информатика						
Хемиски процеси - одржување	116	109	134	145	147	146
Градежништво, ПП и ЗПР	119	125	147	124	112	118
ВКУПНО	1190	837	991	922	901	819

Реализацијата на планираните работни налози и налози издадени по пријава на дефект е прикажана со следниот графички приказ:

	ЗАВРШЕНИ / РЕШЕНИ РАБОТНИ НАЛОЗИ			
	ПЛАНСКИ		ПО ДЕФЕКТИ	
Група за	бр.	(%)	бр.	(%)
Електро одржување	74	97.4%	99	95.2%
Машинско одржување	60	96.8%	105	89.7%
Инструментални/Контролни системи	38	90.5%	79	97.5%
Хемиски процеси - одржување	139	98.6%	5	100.0%
Градежништво, ПП и ЗПР	60	96.8%	46	82.1%
GE Power	21	91.3%	49	98.0%

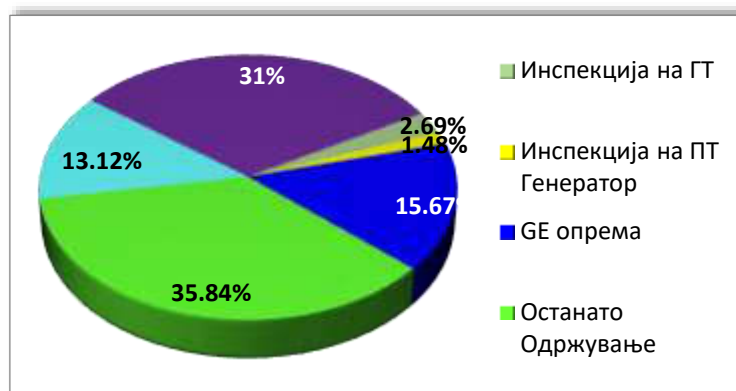
10.6 Распределба на трошоците во одделот за одржување

Трошоците во Одделот се состојат од трошоци за:

- 1) Набавка на резервни делови и потрошен материјал;
- 2) Ангажирање на надворешни специјалисти за реализација на специфични сервисни зафати за кои кадарот во ТЕ-ТО не е обучен да го реализира;
- 3) Ангажирање на специјалисти со овластувања за вршење на периодична контрола на процесна, електрична опрема, опрема под притисок, противпожарна опрема и сл. (главно периодични тестирања според Закон);
- 4) Ангажирање на надворешна опрема и специјален алат кој ТЕ-ТО не го поседува (на пр. специјална опрема за обработка и поправка на вентили во погон, и сл.);

- 5) Набавка на хемикалии и потрошен материјал потребен за во застој и во работа на термоелектраната-топлана;
- 6) Набавки на специјален алат и реализација на обуки за вработените;

Дистрибуцијата на трошоците на работење во однос на типот на трошоците е дадена во следниот графички приказ:

10.7 Планирани годишни активности на Одделот за БЗР и ЗЖС

Во текот на 2023 година, вработените во Одделот за Одржување, во тесна соработка со одговорните за БЗР и ЗЖС беа активно вклучени во организирање и реализација на подготвителните и завршните работи, како и во поддршка во реализацијата на годишните (периодични) инспекции кои се во доменот на Одделот за БЗР и ЗЖС:

Периодични законски технички инспекции

- Сервисирање и тестирање на ПП апарати и хидранти во електраната;
- Годишно тестирање / сервисирање на стабилните инсталации за откривање, јавување и гасење на пожари и откривање на експлозивни смеси (Minimax и Silvani) во ТЕ-ТО;
- Контролни мерења на емисиите од оџакот (еднаш годишно);
- Контролни мерења (4 пати годишно) на отпадните води;
- Контролно мерење за испитување на присуство на легионела во примерок од разладна вода во ладилните кули (еднаш годишно);
- Мерење на бучава на електраната (еднаш годишно);
- Мерење на акумулирана количина на вода во бунарите (еднаш месечно).

Документацијата за реализација на активностите од овој Оддел се водеше во Одделот за Одржување во целост.

10.8 Обуки

Во текот на годината се реализираа следните обуки на персоналот во Одделот за Одржување:

- Обука за парцијални празнења;
- Обука за ракување со инструмент за центрирање (нагодување на соосноста на пумпа мотор) на вртливи машини.

10.9 Реализација на целите и предлози за подобрувања во 2024 година

Во текот на 2023 година, со соодветно одржување на производните објекти за производство на електрична и топлинска енергија, одделот “Одржување” придонесе да се одржи планираното ниво на расположливост на техничката опрема (мерлив во одделот Производство) како и да се одржи процентот на планирана достапност за плански инспекции и законски испитувања/тестирања на опремата. Успешно се извршени поголем дел од планираните работи за превентивно одржување, завршени се сите законските инспекции, а во соодветен рок се завршувани корективните работи за отстранување на пријавените дефекти и погонските пречки, каде постоело услови за тоа.

Одделот Одржување беше активно вклучен во реализацијата на корпоративните цели (реализација на планираното производство на електрична и топлинска енергија како и зголемување на ефикасноста).

Одделот “Одржување” и во 2024 ќе работи на реализација на поставените процесни цели:

- Без инциденти по вработените и техничката опрема;
- Одржување на опремата со цел да се задржи нивото на расположливост на термоелектраната и планираната достапност (со целосно реализирање на плановите за превентивно одржување на постројките), а за сметка на тоа намалување на трошоците за корективно одржување;
- Набавка на стратешки резервни делови;
- Едукација на вработените:
  - Поттикнување на мотивацијата на вработените на сите нивоа за да се постигне нивна поголема ефикасност, обезбедување на информации за процесните цели и задачи на компанијата и нивната реализација;
  - Обезбедување на обуки за вработените во одделот “Одржување”.

Планови за подобрување во 2024 од технички аспект

- Да се покрие дел од надворешниот магацин (со настрешница) за сместување на опрема која мора да биде заштитена од амбиентални влијанија.
- Инвестициски проекти:
  - Надградба на контролниот систем на парната турбина (Турботрол) со замена на серверите и работните станици како и системската апликација;
  - Надградба на ДЦС контролниот систем Ovation преку замена на работни станици, контролери и надградба на софтверот на Ovation 3.8;
  - Надградба на системот за исклучување на термоелектраната по итна постапка (DeltaV) и надградба на софтверот на DeltaV v.15;
  - Доградба на административната зграда за дополнителни канцеларии и кафетерија.
- Покрај инвестициските проекти одделот даде предлози за:
  - Замена на контролерот на WWTP кој станува недоверлив;
  - Набавка на опрема за мониторирање на парцијалните празнења на генераторот на Парна турбина;

- Инсталација на систем за мерење на вибрации на вакуум пумпите во реално време;
- Набавка и инсталација на нов тип на сушач на компримиран воздух за воздушните компресори;
- Изградба на кров на ГТ кран и инсталација на фотоволтаици на кровот.

Годишен план за сајбер безбедност за 2024 година

- Реализација на програмата за континуирана обука на вработените за сајбер безбедност со цел унапредување на сајбер безбедноста во оперативното работење;
- Имплементација на централен систем за собирање и анализа на настани од ИТ системот;
- Спроведување на тестирање преку пенетрација заради утврдување на отпорноста од сајбер напади на системите, апликациите и мрежата;
- Редовно следење на ранливоста на системите, следење и проценка на актуелните опасности кон мрежните податоци и воведување мерки за ублажување на последиците од сајбер инциденти;
- Континуирано ревидирање на постоечките мерки за сајбер безбедност со цел нивно постојано подобрување.

11 ЖИВОТНА СРЕДИНА и CDM

11.1 Животна средина

Во текот на 2023 година исполнети се следните поставени цели и задачи:

- Нивоата на емисиите во воздухот од работењето на комбинираната постројка се под граничните вредности согласно А-ИСКЗ дозволата. Емисиите на загадувачките супстанции во атмосферата од работењето на ТЕ-ТО АД Скопје секојдневно се следат преку системот за континуиран мониторинг на емисии (CEMS). Месечен, тримесечен и годишен извештај се доставуваат до МЖСПП, т.е. Управата за животна средина, согласно А-ИСКЗ дозволата. Мерења од страна на акредитирана лабораторија (“Технолаб”) се извршени во април 2023 година истите се доставени до Министерството, во склоп на годишниот извештај (ГИ) за животна средина. Резултатите од контролните мерења се во согласност со мерењата од интерниот систем за континуиран мониторинг на емисиите и се во рамките на дозволените гранични вредности согласно А-интегрираната еколошка дозвола. Согласно барањето од МЖСПП заради зголемено загадување на воздухот во градот Скопје (од декември 2022 година), ТЕ-ТО АД Скопје продолжи да доставува дневни извештаи до Надлежниот орган од емисиите на мониторираните податоци се до 23.04.2023 година кога се прекина обврската за достава на извештаите на дневна основа.

- Сите мониторирани параметри на отпадната вода се под граничните вредности согласно А-ИСКЗ дозволата. Резултатите од контролните анализи на параметрите на отпадната вода се правеа квартално ниво во текот на 2023 од страна на акредитирана лабораторија (“Фармахем”) и истите се доставени до МЖСПП. Сите анализирани параметри се во рамките на дозволените гранични вредности согласно А-интегрираната еколошка дозвола.
- Нивоата на бучава од работењето на постројка се под граничните вредности согласно условите во А-ИСКЗ дозволата и Законот за бучава. Бучавата се мониторира согласно А-интегрираната еколошка дозвола, еднаш годишно. Извршени се мерења од страна на акредитирана лабораторија (Универзитет “Гоце Делчев”) во август 2023 и доставени до МЖСПП, во склоп на ГИ, како и до Државниот инспекторат за животна средина. Нивоата на бучава ги задоволуваат дозволените гранични вредности согласно А-интегрираната еколошка дозвола.
- Создавањето на отпад е сведено на минимум, а дополнително отпадот генериран во рамките на инсталацијата се реупотребува и рециклира колку што е можно. Најголема количина на создаден отпад е неопасен отпад (комуналниот отпад, отпадно железо, електричен/електронски отпад и воздушни филтри). Од опасен отпад, во 2023 година за првпат е отстранета поголема количина на отпадна хемикалија NALCO 71101 (407,5 кг) додека останатиот опасен отпад се состои од мали количини на отпадно хидраулично масло и флуоресцентни ламби. ГИ за постапување со отпадот е доставен до МЖСПП согласно законските барања.
- Нема несакани истекувања на хемикалии и масла во животната средина, ниту пак други забележани инциденти, со што нема негативни влијанија од работењето на постројка врз животната средина ниту поплаки од надворешни субјекти.

11.2 Проектен плански документ за чист развој - CDM 7935

Во текот на 2023 година интензивно се работеше на подготовка на податоците за добивање на сертификати за потврдено намалување на емисии на CO₂ (CER). Собрани се сите потребни податоци од 2013 до 2020 година, согласно насоките од консултантот EKI ENERgy India и доставени до нив. Во месец октомври, консултантот не информираше дека UNFCCC го прекина тргувањето со сертификати за периодот пред 2020 година. Консултантот препорача да направиме транзиција на проектот CDM 7935 за периодот од 2020 до 2022 година за што потпишавме и Анекс на постојниот договор.

12 ПРАВНО - АДМИНИСТРАТИВНИ РАБОТИ

Во 2023 година во ТЕ-ТО АД Скопје одржани се 28 седници на Надзорен Одбор и 33 седници на Управниот Одбор.

12.1 Историјат на промени на членови на Управен одбор

Во 2023 година не се направени промени на членовите на Управен одбор на Друштвото.

12.2 Историјат на промени на членови на надзор

Во 2023 година не се направени промени на членовите на Надзорен одбор на Друштвото.

12.3 Судски предмети

Од судските спорови позначаен е судскиот предмет кој против ТЕ-ТО АД Скопје го започна турската компанија Гама Гуч, побарувајќи наплата на 5 милиони евра согласно Додаток бр 9 на ЕПЦ Договорот. Постапката по трет пат се наоѓа пред Апелациониот суд од каде се чека решение откако Основен суд по трет пат донесе пресуда во полза на ТЕ-ТО АД. Согласно Планот за реорганизација на ТЕ-ТО АД, 90% од побарувањето на Гама Гуч е отпишано, а останатите 10% ќе доспеат за плаќање во 2028 и 2029 година.

Во врска со судскиот предмет во вредност од 15.229.333,00 евра плус камата, каде Топлификација АД е тужител и побарува наплата на заемите доделувани за изградба на ТЕ-ТО АД, Основниот суд донесе решение со кое се отфрли тужбеното барање Топлификација АД. Предметот се наоѓа во Апелациониот суд. Согласно Планот за реорганизација на ТЕ-ТО АД, 90% од побарувањето на Топлификација АД е отпишано, а останатите 10% ќе доспеат за плаќање во 2028 и 2029 година.

Треба да се наспомене и судскиот предмет инициран од страна на Здружение на акционери на Топлификација АД со основ поништување на Одлуки за склучување на големи зделки и Одлуки за склучување на зделки со заинтересирана страна, а во врска со Спогодбите кон Договорите за заем потпишани помеѓу Битар Холдингс Лимитед и ТЕ-ТО АД во 2018 година. Овој предмет сè уште е на одлучување пред Основен суд и друштвото е на мнение дека аргументите наведени во тужбата се неосновани и истата ќе биде отфрлена.

Останатите судски постапки се со помала вредност и сметаме дека не се од големо значење за работењето на Друштвото.

12.4 Позначајни договори и големи зделки:

Како големи зделки беа одобрени зделките за набавка на гас, електрична енергија и топлина кои се склучуваа на месечно ниво, бидејќи се третирани како поврзани, чија збирна вредност надминува 20% од вредноста на Друштвото, но не надминува 50%.

Во 2023 година склучени се Договори за набавка на гас со компаниите Синтез Грин Енерџи Кипар Лимитед, MET Energy Trading Bulgaria EAD и TGC Gas Limited.

Договори за трговија со електрична енергија се склучувани со следните компании MET Energy Trading Bulgaria EAD, GEN-I Prodazba na energija DOOEL Skopje, EFT DOOEL Skopje, SOLE 24 DOOEL, Duferco

МК DOO Скопје, ETMT Енерџи Дооел Скопје, EDS, Sentrade, Inter Energo, TETRA DOOEL Скопје, ENER, Terna и Strategic Energy Trading s.a.

Топлинската енергија е продавана на единствениот дистрибутер на топлинска енергија ЕСМ Дистрибуција на топлина ДООЕЛ Скопје, согласно склучени месечни договори.

13 ИНСПЕКЦИСКИ НАДЗОР И КОНТРОЛИ

13.1 Инспекции од државни и акредитирани тела

На ден 13.12.2023 година од страна на “Државниот инспекторат за техничка инспекција,, беше извршен редовен инспекциски надзор на садови под притисок и инсталации. На увид беа доставени позитивните технички извештаи:

- AP024/23-FPI-01 од 15.05.2023 за извршена надворешна инспекција на сад под притисок “HRSG“ со фабрички број SGS PT1155,
- AP032/23-FPI-01 од 03.05.2023 за извршена надворешна инспекција на опремата под притисок инсталирана во термоелектраната.

При инспекцискиот надзор беше утврдено дека опремата ги исполнува условите од Законот за техничка инспекција и Правилникот за користење на опрема под притисок. Записникот од извршениот инспекциски надзор (бр. 08-737) е даден подолу.

Влада на Република Северна Македонија
Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut

Државен инспекторат за техничка инспекција
Inspektorati shtetëror për inspektim teknik

ЗАПИСНИК
за извршен инспекциски надзор

ИП 1 Број: 08-737
Датум: 13.12.2023

1) Податоци за субјектот на инспекцискиот надзор:

Назив на субјектот на надзор	ТЕ-ТО АД-Скопје	
Седиште/адреса на субјектот	ГАЗИ БАБА ул. Тодор Александров бр. 8	
Адреса за е-пошта	te-to@te-to.com.mk	
Телефон	02 3203 800	
Матичен број на субјектот	5950686	
Даночен број на субјектот	4030005535493	
Број на жиро сметка на субјектот	210059506860122	
Банка депонент	НЛБ ТУТУНСКА БАНКА АД СКОПЈЕ	
Одговорно/и лице/а на субјектот:		
Име и презиме	Телефон	Е-пошта
Димитар Кочовски	02 3203 800	te-to@te-to.com.mk

2) Податоци за инспекцискиот надзор

Вид на инспекциски надзор	1. РЕДОВЕН	2. ВОНРЕДЕН	3. КОНТРОЛЕН
Датум на почеток на инспекцискиот надзор	13.12.2023	Време на почеток на инспекцискиот надзор [чч.мм]	10:00
Датум на завршување на инспекцискиот надзор	13.12.2023	Време на завршување на инспекцискиот надзор [чч.мм]	16:30
Назив на објектот-инсталацијата каде се врши надзорот:	Постројка за производство на електрична и топлинска енергија ГАЗИ БАБА ул. Тодор Александров бр. 8		
Главна дејност на објектот-инсталацијата каде се врши надзорот	Производство на електрична енергија		
Адреса на објектот-инсталацијата каде се врши надзорот	ГАЗИ БАБА ул. Тодор Александров бр. 8		

3) Инспекцискиот надзор е извршен врз основа на (да се заокружи основот):

1. месечниот план за работа на инспекциската служба за месец „декември“, 2023 година;
2. налог издаден од раководителот на инспекциската служба, бр. _____ од _____ година;

1. Државен инспекторат за техничка инспекција
Република Северна Македонија
Inspektorati shtetëror për inspektim teknik
Republika e Maqedonisë së Veriut

ул. „Јуриј Гагарин“ бр.15, Скопје
Република Северна Македонија
Rr. „Jurij Gagarin“ nr.15, Shkup
Republika e Maqedonisë së Veriut

Тел: (2) 3224 936
(2) 3118 289
www.dtu.gov.mk

Влада на Република Северна Македонија
Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut

Државен инспекторат за техничка инспекција
Inspektorati shtetëror për inspektim teknik

3. налог издаден од претседателот на Инспекцискиот совет, бр. _____ од _____ година;
4. записник/решение за извршен инспекциски надзор број _____ од _____ година.
4) Инспекцискиот надзор е извршен од (име, презиме и видна инспекторот/ите кој/и го извршил/е надзорот):

1. _____ Горѓи Трајаноски, виш инспектор _____
2. _____ Ермира Мустафаи, инспектор _____
3. _____
4. _____

- 5) Предмет на инспекцискиот надзор (да се опише што е предмет на надзорот, вклучувајќи го правниот основ од материјалниот закон и/или друг пропис):

1. _____ **Исполнување на условите од Законот за техничка инспекција спред Член 5 и Правилникот за користење на опрема под притисок.**

- 6) Во извршувањето на овој инспекциски надзор:

1. **Се употребени листи за проверка**, кои се дадени во прилог и се составен дел на овој Записник,
2. **Не се употребени листи за проверка**, поради (да се објасни причината):

- 7) За време на извршувањето на инспекцискиот надзор, субјектот на надзор беше претставуван од:

Име и презиме	Телефон	Е-пошта
Зоран Стаматовски	078 242766	

- 8) За време на извршувањето на инспекцискиот надзор, присутни беа и следните лица:

	Име и презиме	Својство
1.	Стефан Андреевски	Машински инженер во машинско одржување
2.		
3.		
4.		

- 9) Инспекторот/ите кој/и го изврши/ја инспекцискиот надзор, пред почетокот на надзорот, на претставникот на субјектот на надзор му ги презентираа целите и предметот/опфатот на инспекцискиот и му ги објаснија правата и обврските на субјектот надзор.

- 10) Во инспекцискиот надзор се констатирани следните наоди за утврдена фактичка состојба:

Извршен е инспекциски надзор на

- сад под притисок "HRSG" со Фабрички. Бр. SGS PT1155 и
- експанзионен сад со фаб. бр. E7682564 и констатирано е следното:

Доставена е техничка документација на опремата под притисок.

Доставени се технички извештаи од овластено инспекциско тело АПАВЕ СЕЕ (ИТ-022) со броеви АР024/23-
FPI-01 од 15.05.2023 и АР032/23-FPI-01 од 03.05.2023 за извршен надворешен преглед на опремата под притисок.

Техничката опрема ги исполнува условите од Законот за техничка инспекција и Правилникот за користење на опрема под притисок.

2

Државен инспекторат за техничка инспекција
Република Северна Македонија
Inspektorati shtetëror për inspektim teknik
Republika e Maqedonisë së Veriut

ул. „Јуриј Гагарин“ бр.15, Скопје
Република Северна Македонија
Rr. „Jurij Gagarin“ nr.15, Shkup
Republika e Maqedonisë së Veriut

Тел: (2) 3224 936
(2) 3118 289
www.dti.gov.mk

Влада на Република Северна Македонија
Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut

Државен инспекторат за техничка инспекција
Inspektorati shtetëror për inspektim teknik

врз основа на која (да се заокружи само едно):

1. **не се утврдени никакви неправилности** во работењето на субјектот на надзор;
2. утврдени се следните неправилности во работењето на субјектот на надзор, за што се преземени следните мерки:

— _____
— _____
— _____

11) Со содржината на овој записник и со утврдената фактичка состојба, е запознаен претставникот на субјектот на надзорот, кој **НЕМАШЕ/ИМАШЕ** забелешки.

12) Забелешки на претставникот на субјектот на надзорот:

— _____
— _____
— _____

Потпис на претставникот на субјектот на надзор:		Печат и потпис на инспекторот:	
Датум:	13.12.2023	Датум:	13.12.2023

Докалку претставникот на субјектот на надзор одбие да го потпише записникот, да се наведат причините.

3

Државен инспекторат за техничка инспекција
Република Северна Македонија
Inspektorati shtetëror për inspektim teknik
Republika e Maqedonisë së Veriut

ул. „Јуриј Гагарин“ бр.15, Скопје
Република Северна Македонија
Rr. „Jurij Gagarin“ nr.15, Shkup
Republika e Maqedonisë së Veriut

Тел: (2) 3224 936
(2) 3118 289
www.diti.gov.mk

13.2 Државен инспекторат за животна средина

На ден 21.02.2023 и 10.10.2023 година од страна на “Државниот инспекторат за животна средина” беше извршен редовен инспекциски надзор на работењето на ТЕ-ТО од аспект на емисија на штетни материи во воздухот во водата и во почвата, емисија на бучава, користење на бунарите, доставување на извештаите и постапувањето со отпадот. На увид беа доставени извештаи од континуираниот мониторинг (ЦЕМС) за последните 3 дена, извештаите за извршени анализи на отпадната вода од страна на надворешна акредитирана лабораторија (Фармахем), извештајот за измерена емисија на штетни материи од страна на Технолаб и извештајот за извршено мерење на бучава од страна на лабораторијата Амбикон при УГД Штип. Исто така, на барање на инспекторот беа приложени и договорите кои ТЕ-ТО ги има склучено со фирмите за собирање на отпад.

Во двата инспекциски надзори беше констатирано дека “не се утврдени никакви неправилности во работењето на субјект на надзор”. Записниците од извршениот инспекциски надзор (бр. ИП1 15-66 од 21.02.2023 година и бр. ИП1 15-304 од 10.10.2023 година) се дадени подолу.

ДРЖАВЕН ИНСПЕКТОРАТ ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА

ЗАПИСНИК

за извршен инспекциски надзор

Број: 16-26 Датум: 21.02.2023

Инспекторат за животна средина и општинска инспекција ТЕ-ТО АД - СКОПЈЕ			
Примено:	21.02.2023		
Орг. единица	Број	Прилог	Предност
0304	369		

1) Податоци за субјектот на инспекцискиот надзор:

Назив на субјектот на надзор	Т.Н.С. "ТЕ-ТО АД" - СКОПЈЕ	
Седиште/адреса на субјектот	Улица "8 Септември" бр. 104, Скопје	
Адреса за е-пошта	info@te-to.com.mk	
Телефон	025 288 922	
Матичен број на субјектот	5720686	
Даночен број на субјектот	409055342	
Број на жиро сметка на субјектот	10000000426909	
Банка депонент	Комунална Банка Скопје	
Одговорно/и лице/а на субјектот:		
Име и презиме	Телефон	Е-пошта
Кочанска, Кристина	025 288 922	te-to@te-to.com.mk

2) Податоци за инспекцискиот надзор

Вид на инспекциски надзор	1. РЕДОВЕН	2. ВОПРЕДЕН	3. КОНТРОЛЕН
Датум на почеток на инспекцискиот надзор	21.02.2023		13
Датум на завршување на инспекцискиот надзор	21.02.2023		14
Назив на објектот-инсталацијата каде се врши надзорот	Т.Н.С. "ТЕ-ТО АД" - СКОПЈЕ		
Главна дејност на објектот-инсталацијата каде се врши надзорот	20.11.1 - Производство на енергија		
Адреса на објектот-инсталацијата каде се врши надзорот	Улица "8 Септември" бр. 104, Скопје		

3) Инспекцискиот надзор е извршен врз основа на (да се заокружи основот):

- месечниот план за работа на инспекциската служба за месец февруари 2023 година;
- налог издаден од раководителот на инспекциската служба, бр. _____ од _____ година;
- налог издаден од претседателот на Инспекцискиот совет, бр. _____ од _____ година;
- записник/решение за извршен инспекциски надзор број _____ од _____ година.

4) Инспекцискиот надзор е извршен од (име, презиме и видна инспекторот/ите кој/и го извршил/е надзорот):

1. Кочанска, Кристина
2. _____
3. _____
4. _____

ДРЖАВЕН ИНСПЕКТОРАТ ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА

ЗАПИСНИК
за извршен инспекциски надзор

Број: ИП1. 15-304 Датум: 10.10.2023г.

1) Податоци за субјектот на инспекцискиот надзор:

Назив на субјектот на надзор	ДПЕТЕ. ТЕ-ТО АД Скопје	
Седиште/адреса на субјектот	Ул. Тодор Александров бр.8 Скопје-Гази Баба	
Адреса за е-пошта	te-to@te-to.com.mk, hkirovski@te-to.com.mk	
Телефон	076 273-107 Hristo Kirovski	
Матичен број на субјектот	5950886	
Даночен број на субјектот	4030005535493	
Број на жиро сметка на субјектот	300000004268909	
Банка депонент	Комерцијална Банка АД Скопје	
Одговорно/и лице/а на субјектот:		
Име и презиме	Телефон	Е-пошта
Димитар Кочовски-Генерален директор		

2) Податоци за инспекцискиот надзор

Вид на инспекциски надзор	1. РЕДОВЕН	2. ВОНРЕДЕН	3. КОНТРОЛЕН
Датум на почеток на инспекцискиот надзор	10.10.2023	Време на почеток на инспекцискиот надзор (чч.мм)	11.00
Датум на завршување на инспекцискиот надзор	10.10.2023	Време на завршување на инспекцискиот надзор (чч.мм)	13.00
Назив на објектот-инсталацијата каде се врши надзорот	ТЕ-ТО АД Скопје		
Главна дејност на објектот-инсталацијата каде се врши надзорот	Производство на електрична и топлинска енергија		
Адреса на објектот-инсталацијата каде се врши надзорот	Ул. Тодор Александров бр.8, Скопје-Гази Баба		

3) Инспекцискиот надзор е извршен врз основа на (да се заокружи основот):

1. месечниот план за работа на инспекциската служба за месец октомври, 2023 година;
2. налог издаден од раководителот на инспекциската служба, бр. _____ од _____ година;
3. налог издаден од претседателот на Инспекцискиот совет, бр. _____ од _____ година;
4. записник/решение за извршен инспекциски надзор број _____ од _____ година.

4) Инспекцискиот надзор е извршен од (име, презиме и видна инспекторот/ите кој/и го извршил/е надзорот):

1. Мите Начев (ДИЖС)
- 2.

5) Предмет на инспекцискиот надзор (да се опише што е предмет на надзорот, вклучувајќи го правниот основ од материјалниот закон и/или друг пропис):

ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
 QEVERIA E REPUBLIKA E MAQEDONISE SE VERIUT
 ДРЖАВЕН ИНСПЕКТОРАТ ЗА ТЕХНИЧКА ИНСПЕКЦИЈА
 INSPEKTORATI SHITETËROR PËR INSPEKTIM TEKNIK

ЗАПИСНИК
 за извршен инспекциски надзор
 PROCESVERBAL
 i mbikëqyrjes së inspekimit të kryer

Број / Numri: 117.05.533
 Датум / Data: 09.02 година

1) Податоци за субјектот на инспекцискиот надзор:
 Të dhënat e subjektit të mbikëqyrjes inspektuese:

www.dti.gov.mk

Назив на субјектот на надзорот Emri i subjektit të mbikëqyrjes	ТЕТУ ШКОЛА ЗА ТЕХНИЧКА ИНСПЕКЦИЈА БИТОЛА	
Седиште/адреса на субјектот Sella/adresa e subjektit		
Адреса за е-пошта Adresa e e-postës	СОПАРОВА ТЕЛ БИТОЛА	
Телефон Telefoni	0202 922 450030	
Матичен број на субјектот Numeri Amzë i subjektit	535 0635	
Даночен број на субјектот Numeri taksor i subjektit	4030005505495	
Број на микро сметка на субјектот Numeri i llogarisë bankare të subjektit	30000004262503	
Банка депозит Depozituesi bankar	КОМЕРЦИЈАЛНА БАНКА	
Од лице / и лице / а на субјектот: Përsosëri përgjegjës i subjektit:		
Име и презиме Emri dhe mbiemri	Телефон Telefoni	Е-пошта E-posta
1.	071 505 990	
2.	Blazirajska	
3.		
4.		
5.		

2) Податоци за инспекцискиот надзор:
 Të dhënat e mbikëqyrjes inspektuese

Вид на инспекциски надзор Lloji i mbikëqyrjes inspektuese	1. РЕДОВЕН 1. I RREGULLT	2. ВОНРЕДЕН 2. I JASHËZAKONSIËM
Датум на почеток на инспекцискиот надзор		Време на почеток на инспекцискиот надзор (чч.мм)

ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
QEVERIA E REPUBLIKA E MAQEDONISE SE VERIUT
ДРЖАВЕН ИНСПЕКТОРАТ ЗА ТЕХНИЧКА ИНСПЕКЦИЈА
INSPEKTORATI SHTETËSOR PËR INSPEKTIM TEKNIK

Data e fillimit të mbikëqyrjes inspektuese	21.05.22	Koha e fillimit të mbikëqyrjes inspektuese (ora, minutat)	
Data e përfundimit të mbikëqyrjes inspektuese	21.05.22	Време на завршување на инспекцискиот надзор (ч.мм) Koha e përfundimit të mbikëqyrjes inspektuese (ora, minutat)	
Назив на објектот - инсталацијата каде ќе се врши надзорот Emri i subjektit - Instalimi ku do të kryhet mbikëqyrja	TE TO AG SHOP ARTZA SPANBOGOMENI NO ESH.		
Главна дејност на објектот - инсталацијата каде се врши надзорот Veprimtaria kryesore e objektit - Instalimi ku do të kryhet mbikëqyrja	Производство на електрична и топлинска енергија		
Адреса на објектот - инсталацијата каде се врши надзорот Adresa e objektit - Instalimi ku do të kryhet mbikëqyrja	Ул. 515 бр. 3 Шопје Г.г.у. Битола		

3) Инспекцискиот надзор е завршен врз основа на (да се запише основот):
Mbikëqyrja e inspeksionit kryhet në bazë të (të rrethohet baza):

1. Месечниот план за работа на инспекциската служба месец _____ година;
Plani mujor i punës së zhërbimit inspeksionit më datë _____;
2. Налог издаден од раководителот на инспекциската служба, бр. _____ од _____ година;
Urdhër i lëshuar nga udhëheqësi i zhërbimit inspeksionit, nr. _____ më datë _____;
3. Налог издаден од претседателот на инспекцискиот совет, бр. _____ од _____ година;
Urdhër i lëshuar nga kryetari i këshillit inspeksionit, nr. _____ më datë _____;
4. Записник/решение за завршен инспекциски надзор број _____ од _____ година;
Procesverbal/Aktvendim i mbikëqyrjes së inspeksionit të kryenc. _____ më datë _____;

4) Инспекцискиот надзор е завршен од (име, презиме и внд на инспекторот кој го завршил надзорот):
Mbikëqyrja e inspeksionit është kryer nga (emri, mbiemri dhe floji i inspeksionit/ëve që kanë kryer mbikëqyrjen):

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

5) Предмет на инспекцискиот надзор (да се опише што е предмет на надзорот на материјалниот правниот основ од материјалниот закон и/или друг пропис):
Lënda e mbikëqyrjes inspektuese (të përshkruhet se cila është lënda e mbikëqyrjes dhe përshirë bazën e të drejtës ligjore materiale dhe/ose rregullore tjetër):

ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
 QEVERIA E REPUBLIKËS E MAQEDONISË SË VERIUT
 ДРЖАВЕН ИНСПЕКТОРАТ ЗА ТЕХНИЧКА ИНСПЕКЦИЈА
 INSPEKTORATI SHTETËROR PËR INSPEKTIM TEKNIK

2. Наложбата за извршување на технички надзор на АДДАС
за извршување на работите по изградба на објектот за
изградба на станбениот комплекс "Солар"

6) Во извршувањето на овој инспекциски надзор:
 Не kryerjen e kësaj mbikëqyrjes inspektuese:

1. Се употребени листи за проверка кои се дадени во прилог и се составен дел на овој записник,
 Janë përdorur listat e kontrollit të cilat janë të dhëna në aktin dhe janë pjesë përbërëse të tëij
 Procesverballi.
2. Не се употребени листи за проверка ,poraditda se neseve pricinata]
 Nuk janë përdorur listat e kontrollit për shkak të (të tregohet arsyeja):

7) За време на извршувањето на инспекцискиот надзор субјектот на надзорот беше
 представуван од:
 Në kohën e mbikëqyrjes së inspeksionit të kryer, subjekti i mbikëqyrjes është i përfaqësuar nga:

Име и презиме Emri dhe mbiemri	Телефон Telefoni	E-poшта E-posta
1. <u>Д-р Стојан Митревски</u>		
2. <u>Д-р Стефан Митревски</u>		
3.		
4.		
5.		

8) За време на извршувањето на инспекцискиот надзор присутни беа и следните лица:
 Në inspeksionin e mbikëqyrjes së inspeksionit të kryer të pranishëm ishin edhe personat e mëposhtëm:

Име и презиме Emri dhe mbiemri	Својство Çështje
1. <u>Д-р Стојан СТАНАТОРЕВСКИ</u>	
2. <u>СЛУБОДИШИ СТОЈАНОВИЌИ</u>	<u>инженер за</u>
3.	<u>проектирање</u>
4. <u>Одговорни Лица</u>	
5.	

9) Инспекторот/ите кој/и го изврши/ја инспекцискиот надзор, пред почетокот на надзорот, на
 представникот на субјектот на надзор му ги презентираа целите на предметот /опфатот на
 инспекцискиот надзор и му ги објасија правата и обврските на субјектот на надзорот.
 Inspektor/iET që e kryerjen mbikëqyrjen inspektuese para fillimit të mbikëqyrjes, përfaqësuesit të subjektit
 të mbikëqyrjes i paraqet qëllimet dhe lëndët/përshirjet e mbikëqyrjes së inspeksionit dhe detyrimet e subjektit të mbikëqyrjes.

10) Во инспекцискиот надзор се констатирани следните наоди за утврдени фактички состојба:
 Në mbikëqyrjen inspektuese janë vërtetuar gjetjet e mëposhtme të gjendjes së objektit të kontrolluar:

 ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
 QEVERIA E REPUBLIKË SË MAQEDONISË SË VERIUT
 ДРЖАВЕН ИНСПЕКТОРАТ ЗА ТЕХНИЧКА ИНСПЕКЦИЈА
 INSPEKTORATI SHTETËROR PËR INSPEKTIM TEKNIK

Претседател на Управниот одбор
 на ЕТ-ТО АД Скопје
 Улица "Слобода" бр. 10
 1000 Скопје, Република Северна Македонија
 Контакт: 02/322 11 11
 Е-пошта: info@te-to.mk
 Веб-страница: www.te-to.mk

1. Проверка на извршен проект на електроинсталација
 во станбена зграда бр. 2 на ул. "Слобода" бр. 10
 Скопје, Република Северна Македонија
 Деловодител: Мр. Драган Стојановски
 Деловодител: Мр. Драган Стојановски
 Датум: 02.06.2022

2. Проверка на извршен проект на електроинсталација
 во станбена зграда бр. 3 на ул. "Слобода" бр. 10
 Скопје, Република Северна Македонија
 Деловодител: Мр. Драган Стојановски
 Датум: 02.06.2022

3. Проверка на извршен проект на електроинсталација
 во станбена зграда бр. 4 на ул. "Слобода" бр. 10
 Скопје, Република Северна Македонија
 Деловодител: Мр. Драган Стојановски
 Датум: 02.06.2022

4. Проверка на извршен проект на електроинсталација
 во станбена зграда бр. 5 на ул. "Слобода" бр. 10
 Скопје, Република Северна Македонија
 Деловодител: Мр. Драган Стојановски
 Датум: 02.06.2022

5. Проверка на извршен проект на електроинсталација
 во станбена зграда бр. 6 на ул. "Слобода" бр. 10
 Скопје, Република Северна Македонија
 Деловодител: Мр. Драган Стојановски
 Датум: 02.06.2022

6. Проверка на извршен проект на електроинсталација
 во станбена зграда бр. 7 на ул. "Слобода" бр. 10
 Скопје, Република Северна Македонија
 Деловодител: Мр. Драган Стојановски
 Датум: 02.06.2022

7. Проверка на извршен проект на електроинсталација
 во станбена зграда бр. 8 на ул. "Слобода" бр. 10
 Скопје, Република Северна Македонија
 Деловодител: Мр. Драган Стојановски
 Датум: 02.06.2022

8. Проверка на извршен проект на електроинсталација
 во станбена зграда бр. 9 на ул. "Слобода" бр. 10
 Скопје, Република Северна Македонија
 Деловодител: Мр. Драган Стојановски
 Датум: 02.06.2022

9. Проверка на извршен проект на електроинсталација
 во станбена зграда бр. 10 на ул. "Слобода" бр. 10
 Скопје, Република Северна Македонија
 Деловодител: Мр. Драган Стојановски
 Датум: 02.06.2022

TE-TO AD Skopje
 Head of the Management Board
 Dimitar Kochovski

ЕМБС: 05950686

Целосно име: Друштво за производство на електрична и топлинска енергија

ТЕ-ТО АД-Скопје

Вид на работа: 450

Тип на годишна сметка: Годишна сметка

Тип на документ: Годишна сметка

Година : 2023

Листа на прикачени документи:

Објаснувачки белешки и други прилози

Финансиски извештаи

Биланс на состојба

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
1	-- АКТИВА: А. НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА (002+009+020+021+031)	8.878.980.606,00			9.314.762.809,00
2	-- I. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (003+004+005+006+007+008)	1.460.781,00			29.352,00
4	-- Концесии, патенти, лиценци, заштитни знаци и слични права	1.460.781,00			29.352,00
9	-- II. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (010+013+014+015+016+017+018+019)	8.877.212.325,00			9.314.425.957,00
10	-- Недвижности (011+012)	584.614.965,00			601.217.902,00
11	-- Земјиште	33.709.192,00			29.940.195,00
12	-- Градежни објекти	550.905.773,00			571.277.707,00
13	-- Постројки и опрема	8.097.632.276,00			8.532.932.357,00
14	-- Транспортни средства	7.228.889,00			
15	-- Алат, погонски и канцелариски инвентар и мебел	9.809.877,00			5.506.198,00
18	-- Материјални средства во подготовка	177.926.318,00			174.769.500,00
21	-- IV. ДОЛГОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА (022+023+024+025+026+030)	307.500,00			307.500,00
23	-- Вложувања во придружени друштва и учества во заеднички вложувања	307.500,00			307.500,00
36	-- Б. ТЕКОВНИ СРЕДСТВА (037+045+052+059)	1.379.913.261,00			2.396.514.019,00
37	-- I. ЗАЛИХИ (038+039+040+041+042+043)	230.158.000,00			146.869.237,00
39	-- Залихи на резервни делови, ситен инвентар, амбалажа и автогуми	229.841.567,00			146.552.804,00
42	-- Залихи на трговски стоки	316.433,00			316.433,00
45	-- III. КРАТКОРОЧНИ ПОБАРУВАЊА (046+047+048+049+050+051)	422.051.622,00			2.219.576.183,00
46	-- Побарувања од поврзани друштва	60.988,00			63.327,00
47	-- Побарувања од купувачи	12.357.751,00			678.103.731,00
48	-- Побарувања за дадени аванси на добавувачи	358.711.663,00			1.471.947.575,00
49	-- Побарувања од државата по основ на даноци, придонеси, царина, акцизи и за останати давачки кон државата (претплати)	50.921.220,00			69.461.550,00
52	-- IV. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА (053+056+057+058)	14.314,00			
56	-- Побарувања по дадени заеми од поврзани друштва	14.314,00			

59	-- V. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ (060+061)	727.689.325,00		30.068.599,00
60	-- Парични средства	727.673.821,00		30.064.838,00
61	-- Парични еквиваленти	15.504,00		3.761,00
62	-- VI. ПЛАТЕНИ ТРОШОЦИ ЗА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ И ПРЕСМЕТАНИ ПРИХОДИ (ABP)	3.861.070,00		
63	-- ВКУПНА АКТИВА: СРЕДСТВА (001+035+036+044+062)	10.262.754.937,00		11.711.276.828,00
65	-- ПАСИВА : А. ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ (066+067-068-069+070+071+075-076+077-078)	8.435.222.453,00		8.236.447.160,00
66	-- I. ОСНОВНА ГЛАВНИНА	1.537.324,00		1.537.324,00
71	-- VI. РЕЗЕРВИ (072+073+074)	153.732,00		153.732,00
72	-- Законски резерви	153.732,00		153.732,00
75	-- VII. АКУМУЛИРАНА ДОБИВКА	8.234.756.104,00		7.538.357.938,00
77	-- IX. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА	198.775.293,00		696.398.166,00
81	-- Б. ОБВРСКИ (082+085+095)	1.827.532.484,00		3.474.829.668,00
85	-- II. ДОЛГОРОЧНИ ОБВРСКИ (од 086 до 093)	1.431.553.158,00		2.234.460.712,00
86	-- Обврски спрема поврзани друштва	7.773.263,00		8.052.883,00
87	-- Обврски спрема добавувачи	32.950.534,00		2.180.007,00
89	-- Обврски по заеми и кредити спрема поврзани друштва	789.070.007,00		790.801.193,00
90	-- Обврски по заеми и кредити	462.197.404,00		1.292.019.883,00
92	-- Останати финансиски обврски			1.844.796,00
93	-- Останати долгорочни обврски	139.561.950,00		139.561.950,00
95	-- IV. КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ (од 096 до 108)	395.979.326,00		1.240.368.956,00
97	-- Обврски спрема добавувачи	93.350.970,00		201.511.474,00
98	-- Обврски за аванси, депозити и кауции	4.132.320,00		67.534.931,00
101	-- Тековни даночни обврски	76.425.192,00		454.802.483,00
104	-- Обврски по заеми и кредити	222.070.844,00		516.520.068,00
111	-- ВКУПНО ПАСИВА : ГЛАВНИНА, РЕЗЕРВИ И ОБВРСКИ (065+081+094+109+110)	10.262.754.937,00		11.711.276.828,00

Биланс на успех

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
201	-- I. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (202+203+206)	12.637.027.061,00			19.775.614.015,00
202	-- Приходи од продажба	12.633.987.622,00			19.775.278.380,00
203	-- Останати приходи	3.039.439,00			335.635,00
207	-- II. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (208+209+210+211+212+213+218+219+220+221+222)	12.306.396.041,00			18.921.862.954,00
208	-- Трошоци за сировини и други материјали	10.079.953.140,00			17.267.337.049,00
209	-- Набавна вредност на продадените стоки	1.160.707.632,00			1.092.585.238,00
211	-- Услуги со карактер на материјални трошоци	277.996.608,00			58.948.144,00
212	-- Останати трошоци од работењето	33.585.328,00			30.692.703,00
213	-- Трошоци за вработени (214+215+216+217)	146.574.670,00			91.738.743,00
214	-- Плати и надоместоци на плата (нето)	93.899.274,00			57.434.040,00
215	-- Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата	9.623.577,00			5.735.832,00

216	-- Придонеси од задолжително социјално осигурување	38.391.013,00		24.566.160,00
217	-- Останати трошоци за вработените	4.660.806,00		4.002.711,00
218	-- Амортизација на материјалните и нематеријалните средства	491.457.053,00		379.660.232,00
220	-- Вредносно усогласување (обезвреднување) на тековните средства	80.309.912,00		
222	-- Останати расходи од работењето	35.811.698,00		900.845,00
223	-- III. ФИНАНСИСКИ ПРИХОДИ (224+229+230+231+232+233)	2.143.354,00		2.700,00
224	-- Финансиски приходи од односи со поврзани друштва (225+226+227+228)	14.314,00		
226	-- Приходи по основ на камати од работење со поврзани друштва	14.314,00		
230	-- Приходи по основ на камати од работење со неповрзани друштва	3.052,00		2.700,00
233	-- Останати финансиски приходи	2.125.988,00		
234	-- IV. ФИНАНСИСКИ РАСХОДИ (235+239+240+241+242+243)	88.249.013,00		72.015.854,00
239	-- Расходи по основ на камати од работење со неповрзани друштва	84.609.986,00		50.609.283,00
240	-- Расходи по основ на курсни разлики од работење со неповрзани друштва	3.638.972,00		21.276.443,00
243	-- Останати финансиски расходи	55,00		130.128,00
246	-- Добивка од редовното работење (201+223+244)-(204-205+207+234+245)	244.525.361,00		781.737.907,00
250	-- Добивка пред оданочување (246+248) или (246-249)	244.525.361,00		781.737.907,00
252	-- Данок на добивка	45.750.068,00		85.339.741,00
255	-- НЕТО ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА (250-252+253-254)	198.775.293,00		696.398.166,00
257	-- Просечен број на вработени врз основа на часови на работа во пресметковниот период (во апсолутен износ)	71,00		63,00
258	-- Број на месеци на работење (во апсолутен износ)	12,00		12,00
259	-- ДОБИВКА/ЗАГУБА ЗА ПЕРИОД	198.775.293,00		696.398.166,00
260	-- Добивка која им припаѓа на имателите на акции на матичното друштво	198.775.293,00		696.398.166,00
269	-- Добивка за годината	198.775.293,00		696.398.166,00
288	-- Вкупна сеопфатна добивка за годината (269+286) или (286-270)	198.775.293,00		696.398.166,00

Државна евиденција

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
605	-- Сегашна вредност на софтвер со лиценца (< или = АОП 004 од БС)	1.460.781,00			29.352,00
609	-- Земјишта	33.709.192,00			29.940.195,00
612	-- Сегашна вредност на градежни објекти од високоградба кои се користат за вршење дејност (< или = АОП 012 од БС)	550.905.773,00			571.277.707,00
615	-- Сегашна вредност на компјутерска опрема (< или = АОП 013 од БС)	3.270.596,00			448.571,00
626	-- Побарувања по основ на продажба на стоки и услуги и аванси дадени на нефинансиски трговски друштва во приватна и државна сопственост и јавни препријатија во земјата (< или=АОП	42.506.909,00			715.505.858,00

	006+АОП 017+АОП 030+ АОП 046+ АОП 047+АОП 048 ОД БС)			
629	-- Останати побарувања од органи на законодавна, извршна и судска власт, ФПИОСМ,ФЗОРСМ,АВРСМ, единици на локална самоуправа и други правни лица финансирани од буџет (< или= АОП 034+АОП 035+АОП 047+АОП 049+АОП 051+АОП 062 ОД БС)	50.921.220,00		69.461.550,00
630	-- Побарувања по основ на продажба на стоки и услуги и аванси и останати побарувања од сите субјекти во земјата и странство (< или=АОП 006+АОП 017+АОП 030+АОП 034+АОП 035+ АОП 046+ АОП 047+АОП 049+ АОП 050+АОП 051+АОП 057+АОП 062 ОД БС)	67.201.029,00		747.628.608,00
631	-- Основна главнина (сопственички капитал) во удели поседувани од други трговски друштва во приватна и државна сопственост и јавни препријатија во земјата (< или =АОП 065 од БС)	1.537.324,00		1.537.324,00
635	-- Обврски по основ на набавка на стоки и услуги и аванси (краткорочни трговски кредити) примени од нефинансиски трговски друштва во приватна и државна сопственост и јавни препријатија во земјата(< или =АОП 096+АОП 097+ АОП 098+АОП 108 ОД БС)	69.914.728,00		137.640.203,00
638	-- Останати обврски кон органи на законодавна, извршна и судска власт, ФПИОСМ,ФЗОРСМ,АВРСМ, единици на локална самоуправа и други правни лица финансирани од буџет (< или=АОП 092+АОП 093+АОП 094+ АОП 099+ АОП 101+ АОП 107+АОП 108+ АОП 109 ОД БС)	76.425.192,00		454.802.483,00
639	-- Обврски по основ на трговски кредити, аванси и останати обврски кон сите субјекти во земјата и странство (вкупно) (< или=АОП 092+АОП 093+АОП 094+ АОП 096+ АОП 097+ АОП 098+ АОП 099+ АОП 100+ АОП 101+ АОП 107+АОП 108+ АОП 109 ОД БС)	249.639.406,00		198.941.133,00
643	-- Приходи од продажба на производи, стоки и услуги на домашен пазар (< или = АОП 202 од БУ)	12.080.623.784,00		19.399.158.543,00
644	-- Приходи од продажба на производи, стоки и услуги на странски пазар (< или = АОП 202 од БУ)	553.271.918,00		376.055.262,00
647	-- Приходи од наемнина (< или = АОП 202 од БУ)	36.900,00		64.575,00
655	-- Наплатени отпишани побарувања и приходи од отпис на обврски (< или = АОП 203 од БУ)	3.039.439,00		335.635,00
668	-- Трошоци за сировини и материјали (< или = АОП 208 од БУ)	58.925,00		32.365,00
669	-- Огрев, гориво и мазива (< или = АОП 208 од БУ)	213.795,00		
671	-- Канцелариски материјали (< или = АОП 208 од БУ)	330.003,00		275.818,00
674	-- Материјал за чистење и одржување (< или = АОП 208 од БУ)	388.195,00		500.370,00
675	-- Вода (< или = АОП 208 од БУ)	1.661.589,00		1.003.396,00
676	-- Потрошена електрична енергија (< или = АОП 208 од БУ)	3.073.765,00		4.267.526,00
678	-- Потрошени резервни делови и материјали за одржување (< или = АОП 208 од БУ)	35.265.139,00		32.019.819,00
679	-- Отпис на ситен инвентар, амбалажа и автогуми (во производство) (< или = АОП 208 од БУ)	233.127,00		430.645,00

680	-- Транспортни услуги во земјата (< или = АОП 211 од БУ)				9.003,00
681	-- Транспортни услуги во странство (< или = АОП 211 од БУ)	352.205,00			
682	-- ПТТ услуги во земјата (< или = АОП 211 од БУ)	245.369,00			703.356,00
687	-- Наемнини за опрема (< или = АОП 211 од БУ)	210.937,00			466.785,00
688	-- Наемнина за земјиште (< или = АОП 211 од БУ)	2.084.100,00			2.084.100,00
692	-- Надоместоци за отпремнина при заминување во пензија (< или = АОП 217 од БУ)	67.536,00			
695	-- Регрес за годишен одмор (< или = АОП 217 од БУ)	2.680.000,00			727.765,00
697	-- Појачана исхрана (< или = АОП 217 од БУ)	482.888,00			238.905,00
698	-- Дневници за службени патувања, ноќевања и патни трошоци (< или = АОП 217 од БУ)	448.548,00			745.477,00
707	-- Трошоци за надомест и други примања на надворешни членови на управен и надзорен одбор, одбор на директори и управители	1.217.600,00			1.117.131,00
709	-- Репрезентација (< или = АОП 212 од БУ)	2.079.688,00			1.720.084,00
710	-- Премии за осигурување на имот (< или = АОП 212 од БУ)	6.735.072,00			9.215.574,00
711	-- Надомест за банкарски услуги (< или = АОП 212 од БУ)	6.461.985,00			8.077.491,00
712	-- Даноци кои не зависат од резултатот (< или = АОП 212 од БУ)	440.823,00			327.548,00
714	-- Членарини на здруженијата во земјата и странство (< или = АОП 212 од БУ)	450.153,00			233.336,00
715	-- Надоместоци за повремени и привремени работи (< или = АОП 217 од БУ)	193.835,00			525.783,00
717	-- Останати трошоци на работењето (< или = АОП 212 од БУ)	6.014.649,00			6.566.405,00
722	-- Просечен број на вработени врз основа на состојбата на крајот на месецот	71,00			63,00
723	-- Просечен број на вработени во седиштето на субјектот врз основа на состојбата на крајот на месецот	71,00			63,00

Структура на приходи по дејности

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
2285	- 35.11 - Производство на електрична енергија	12.639.170.415,00			

Потпишано од:

Biljana Dichova Stojikj

CN=KIBSTrust Issuing Qsig CA G2,
 OID.2.5.4.97=NTRMK-5529581, OU=KIBSTrust
 Services, O=KIBS AD Skopje, C=MK
 KIBSTrust Issuing Qsig CA G2

Изјавувам, под морална, материјална и кривична одговорност, дека податоците во годишната сметка се точни и вистинити.

Податоците од годишната сметка се во постапка на доставување, која ќе заврши со одлука (одобрување/одбивање) од страна на Централниот Регистар.